

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH ÅRSREDOVISNING 2022

Väst kuststiftelsen

HUVUDMÄN

Stiftelsen för västsvenska fritidsområden, oftast kallad Västkuststiftelsen, har tre huvudmän:

- Västra Götalandsregionen
- Göteborgsregionens kommunalförbund (GR)
- Region Halland

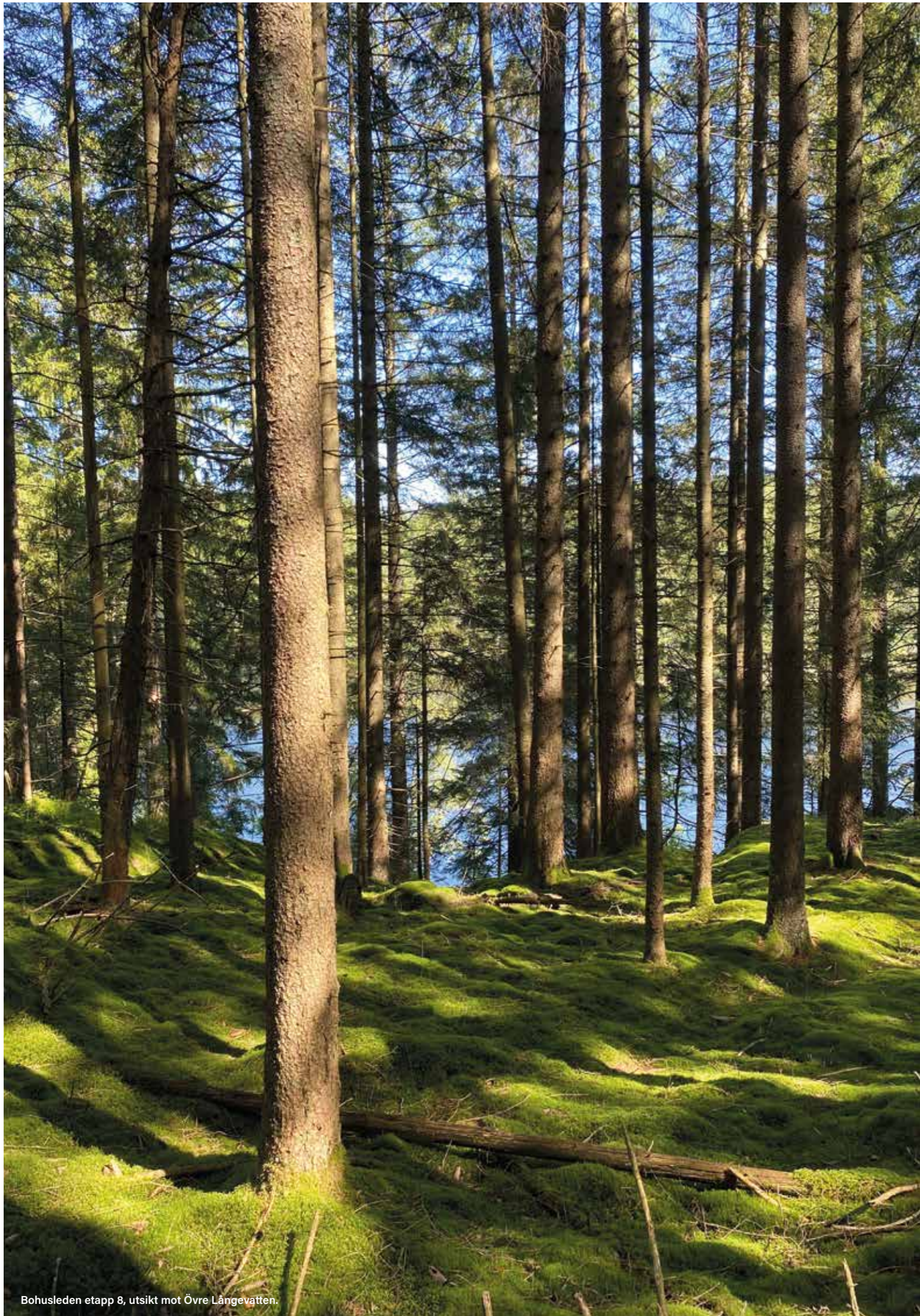
Knappt hälften av stiftelsens verksamhet utgörs av uppdragsverksamhet från Länsstyrelserna i Halland och Västra Götaland som även de utser ledamöter i styrelsen.

Årets verksamhet

Stiftelsens verksamhet kan delas in i att VÄRNA, VÅRDA och VISA naturen och det är enligt den indelningen som nedanstående redovisning görs.

Stiftelsens ändamål
Ur stiftelsens stadgar §2:

"Stiftelsen har till ändamål att genom tillskapandet och förvaltandet av en fond åt nuvarande och kommande generationer bevara för friluftslivet värdefulla strand- och strövområden, öar och holmar i Västsverige ävensom för den västsvenska naturen och landskapsbilden i övrigt värdefulla eller karaktäristiska områden."

Bohusleden etapp 8, utsikt mot Övre Långevatten.

VÄSTKUSTSTIFTELSENS MÅLBILD

Västkoststiftelsen arbetar alltid med stiftelsens syfte i fokus. Arbetet sker på uppdrag av huvudmännen, länsstyrelser, kommuner, Naturvårdsverket och flera andra aktörer. För att sammanfoga flera målinriktningar i ett lättarbetat styrdokument etablerade stiftelsen en målbild 2018. Här följer de övergripande formuleringarna från målbilden.

Naturvård

Västkoststiftelsen ska på ett effektivt och metodiskt sätt förvalta naturreservat och andra områden. Arbetet ska kännetecknas av hög kompetens inom naturvårdsområdet både teoretiskt och praktiskt. Västkoststiftelsen ska förhålla sig till länsstyrelsernas beslut och skötselplaner och samtidigt sträva efter en adaptiv naturvård som präglas av en vilja att ständigt utveckla nya och befintliga metoder.

Tillgänglighet

Västkoststiftelsen ska sänka tröskeln till naturen genom god information, säkerställande av offentlig kommunikation och infrastruktur. Det ska finnas plats för både lättillgängliga områden och vildmark. Infrastruktur i naturen ska i möjligaste mån vara organiskt utformad och anpassad till den specifika platsen.

Kommunikation

Västkoststiftelsen ska inspirera fler att komma ut i naturen, speciellt barn, unga och personer med utländsk bakgrund. Därför är det viktigt med en närvaro digitalt och också en nyfikenhet på nya former för kommunikation i naturområden. Västkoststiftelsen ska också medverka till att stärka besöksnäringen.

Kommunikationen ska både ge idéer och lust att komma ut till naturområden samtidigt som den har en pedagogisk funktion kring vikten av biologisk mångfald. Ett bakomliggande och sekundärt kommunikativt uppdrag är att öka kunskapen om Västkoststiftelsen, ett mål som alltid är underordnat de ovan nämnda.

Hållbarhet

Västkoststiftelsen ska minimera negativa miljöavtryck i verksamheten och samtidigt göra det lätt för besökaren att göra det samma. Våra insatser fokuseras speciellt på det område där vi sannolikt har störst vinster att göra – naturvårds- och friluftslivsinsatser som ofta är förknippade med transporter, större materialinköp och användande av maskiner drivna av fossila bränslen.

Arbetsmiljö

Västkoststiftelsen ska fortsätta vara en arbetsplats där stolta, glada, passionerade, nöjda och inspirerade kollegor arbetar länge. Stödet från arbetsgivaren och förväntningarna på individen ska skapa förutsättningar för såväl utveckling som hälsa. Kulturen ska vara präglad av ett inkluderande och omtänksamt förhållningssätt.

Västkoststiftelsen ska minimera negativa miljöavtryck i verksamheten och samtidigt göra det lätt för besökaren att göra det samma.

HUVUDMÄNNENS MÅLINRIKTNINGAR

Under 2018 enades de tre huvudmännen om tre målformuleringar för Väst kuststiftelsens verksamhet. Under 2022 har huvudmännen gemensamt tagit fram nya målinriktningar som ska gälla från 2023. Det som nedan redovisas har gällt från 2018 till 2022.

Målinriktningarna famnar stora frågor och det är givetvis svårt att bedöma hur stort Väst kuststiftelsens bidrag är till en målpuppfyllelse. Därför blir nedanstående hänvisningar till relevanta delar av stiftelsens verksamhetsberättelse snarare än en resultatgenomgång.

Väst kuststiftelsen ska vara en angelägenhet för hela Halland och Västra Götaland

Indikatorer är tillgänglighet och nåbarhet till naturreservaten, insatser för ökad tillgänglighet, och insatser för att attrahera ny publik och nya grupper, särskilt barn och unga samt personer med utländsk bakgrund.

Målet är starkt kopplat till stiftelsens arbete med att visa naturen, både genom digital information som inspirerar och infrastruktur i reservaten som gör naturen mer tillgänglig.

Läs mer om hur reservat visas på sidan 42 och om stiftelsens kommunikationsarbete på sidorna 46-49.

Väst kuststiftelsen ska medverka till att stärka besöksnäringen

Indikatorer är att följa utvecklingen av besöksnäringen kopplad till reservaten, insatser för ökat antal besökare i naturreservaten och ökat antal deltagare i guidevandringar.

Även här är arbetet kopplat till det tillgängliggjorda friluftslivet som besöksanledning till Västsverige. Stiftelsen samverkar med ett flertal besöksentreprenörer, kommuner och Turistrådet.

Läs mer om stiftelsens arbete för att visa reservat och leder på sidorna 35-45 och om stiftelsens kommunikationsarbete på sidorna 46-49.

Väst kuststiftelsen ska främja hållbara ekosystem

Indikatorer är insatser för att förståelsen för att bevarandet av biologisk mångfald är en viktig fråga för miljön och naturen.

Hela stiftelsens verksamhet syftar till att bevara den västsvenska naturen.

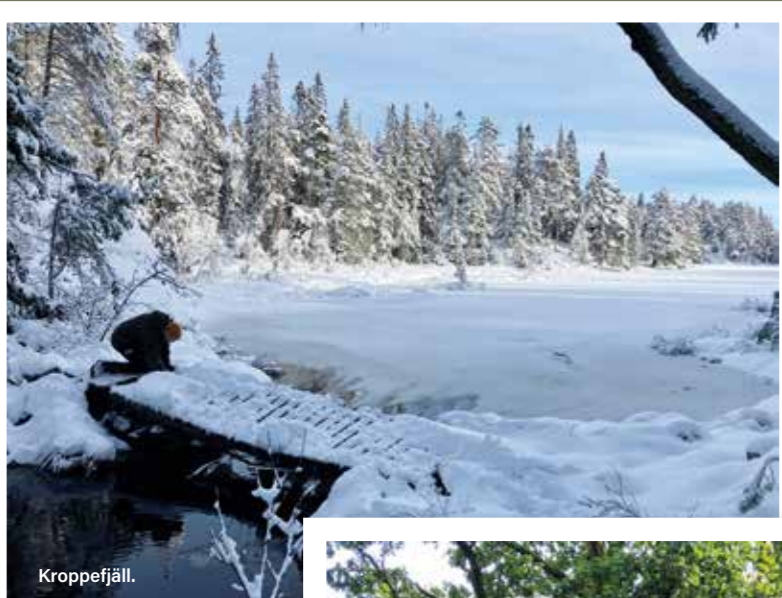
Läs mer om stiftelsens värnande och vårdande arbete på sidorna 14-33 och även om stiftelsens folder- och skyltproduktion på sidan 42.

Väst kuststiftelsen ska bidra till hållbar landsbygdsutveckling och ökat samspel mellan stad och land

(mål för Västra Götalandsregionen och Göteborgsregionens Kommunalförbund)

Indikatorer är insatser som görs för att bidra till entreprenörskap och näringslivsutveckling.

Väst kuststiftelsen arbetar med en rad mindre entreprenörer i landsbygdsområden. De är tusenkonstnärer med många inkomstkällor där Väst kuststiftelsens uppdrag ofta är en bas för verksamheten. Vi ger möjlighet för entreprenörer att delta i utbildningar om exempelvis naturvårdsbränning och eftersläckning och i vissa fall andra naturvårdsrelaterade frågor.

Kroppefjäll.

Kröklings hage.

Vid Hamnholmarna.

INLEDNING

Efter två år av pandemi så har 2022 varit en återgång till det normala på det lokala planet, även om det på ett internationellt plan varit en turbulent tid.

Stiftelsens expansion har fortsatt och som nämnts här flera gånger tidigare lämnar vi återigen efter oss ett rekordår med mer gjort än någonsin i naturen – viktiga åtgärder i våtmarker och mot invasiva arter, betydelsefulla fastighetsförvärv, en positiv utveckling av arbetet med leder och en alltmer stabil och framtidssäkrad organisation.

2022 markerar också slutet på en mandatperiod som inneburit förändringar på många fler sätt. En tydlig satsning på extern kommunikation, en ny verksamhetsgren med ledarbete och en organisation som vuxit kraftigt. Pandemin påverkade verksamheten tydligt och intresset för friluftsliv fullkomligen sköt i höjden.

Västkuststiftelsen har blivit en arbetsplats med fler kollegor under året, men är fortfarande en liten organisation. Jag känner en enorm tacksamhet över allt det jobb som mina 35 kollegor klarar av på ett år. Vilka eldsjälar!

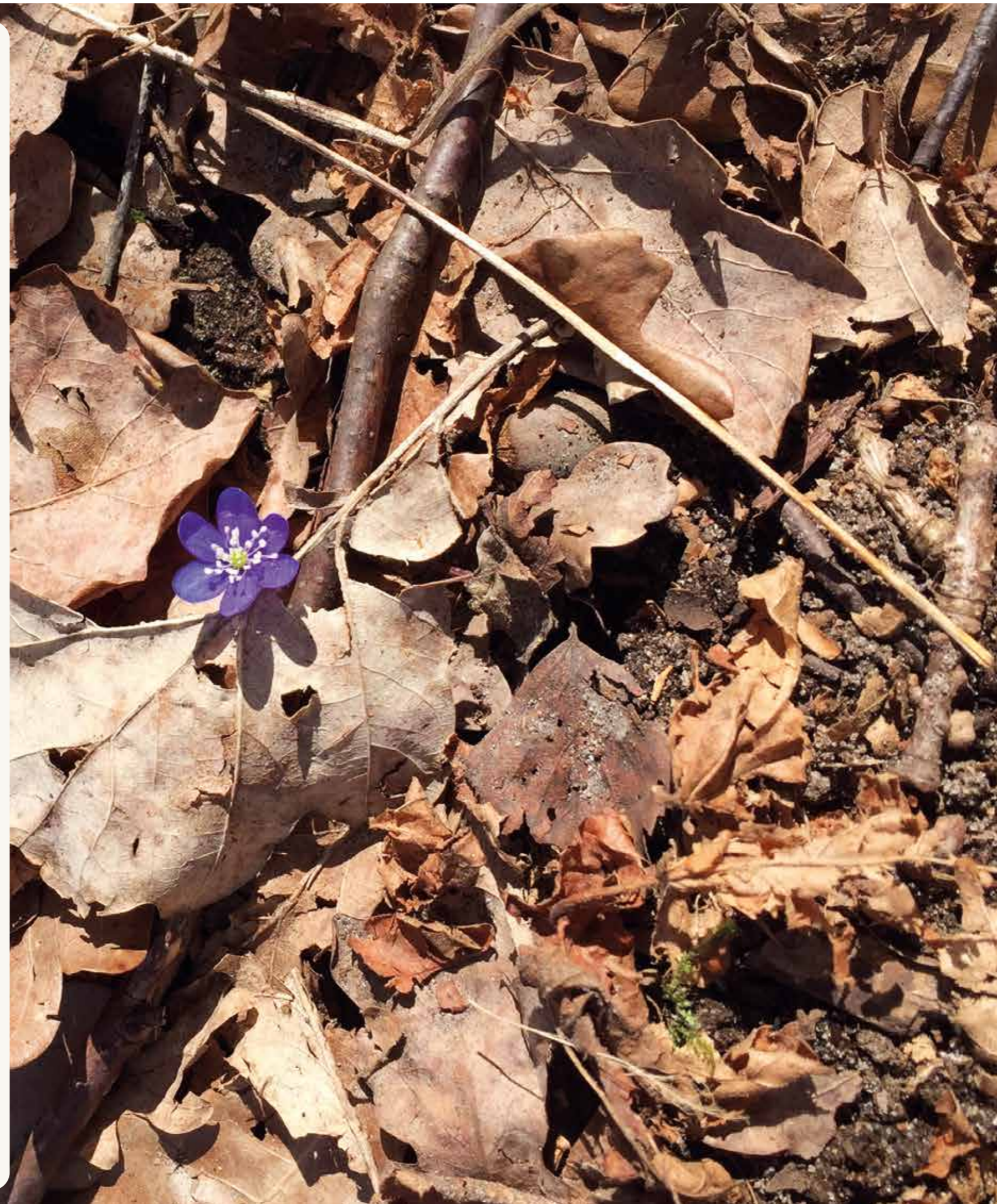
För mig personligen innebär årsskiftet 2022–23 fem år som VD på Västkuststiftelsen. Det har varit en oerhört spännande tid i stiftelsens historia och det har varit en ynnest att få följa och leda den utvecklingen. Jag ser fram mot ett nytt år med nya utmaningar och möjligheter.

Linus Kron,
februari 2023

INNEHÅLL

- 12 - 15 Viktiga händelser 2022
- 16 - 19 Värna
Markinköp, reservatsbildning, gränsmarkering
- 20 - 35 Vårda
Betesdrift
Stängsling och naturvårdsbränning
Röjning
Restaurering
Slätter
Avverkning med naturvårdsfokus
Äskhult
Strandstädning
Göta älvs strandängar
- 36 - 51 Visa
Skyltar, stigar och spänger
Bänkar, eldstäder, toaletter och vindskydd
Parkeringsplatser
Informationsskyltar och foldrar
Guidade vandringar
Ledutveckling
- 48 - 51 Kommunikation
Webbplatser och sociala medier
- 52 - 55 Medarbetare
- 56 - 63 Fastigheter
Byggnader
- 64 - 69 Naturreservat
- 70 - 79 Förvaltningsberättelse
- 80 - 83 Revisionsberättelse

VIKTIGA HÄNDELSER 2022

- ★ Mer än någonsin - igen
- ★ Lilla Äskhult och Änggårdsbergen
- ★ Ledutvecklingsuppdrag
- ★ Våtmarker - ett nytt satsningsområde
- ★ En robust organisation

Guidad vandring med Laurence Nachin, skogsbad i Änggårdsbergen.

Mer än någonsin - igen

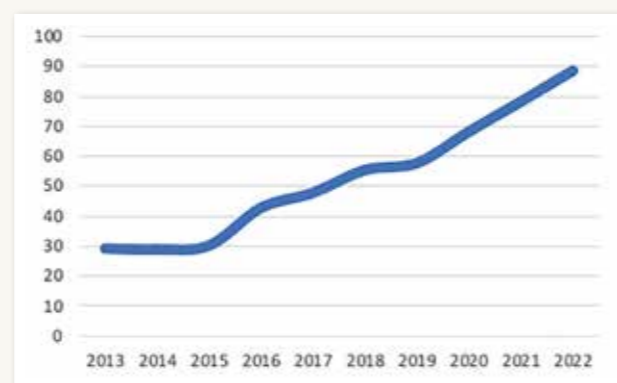
Återigen blev det ett år med ökade resurser, främst inom ramen för länsstyrelsernas förvaltningsuppdrag.

Det gångna året har dock inneburit stora prisförändringar på bland annat virke. Under första delen av året ökade dessa kraftigt för att sedan gå tillbaka något, men fortsatt på en högre nivå än tidigare. De flesta naturvårdsinsatser genomförs via ersättning till djurhållare eller entreprenörer. Här har priserna varit mer stabila. Det innebär att investerade medel som mått till viss del är missvisande, men ändå en relativt god indikator på omfattningen av stiftelsens arbete.

2022 är det år då flest åtgärder någonsin har utförts både vad gäller naturvård och friluftsliv. Jämfört med föregående år har insatserna för friluftsliv och natur ökat med 13% med investerade medel som mått.

Även strandstädningen har utvecklats genom ytterligare beviljade medel från Naturvårdsverket. Samarbetet med kommuner och ideella föreningar har gått framåt.

Omsättning 2013 - 2022

Lilla Äskhult och Änggårdsbergen

Efter förhandling och handläggning kunde slutligen förvärvet av fastigheten Kungsbacka Äskhult 2:1, även kallad Lilla Äskhult, genomföras under året. Förvärvet är viktigt för kulturmiljön, friluftslivet och personalens arbetsmiljö. Det är en milstolpe i det omfattande Äskhultsprojektet.

I och med fastställandet av en ny skötselplan för naturreservatet Änggårdsbergen i mitten av året blev stiftelsen förvaltare för den del av området som ligger i Göteborgs Stad. Änggårdsbergen, som ligger i anslutning till Botaniska Trädgården, är ett av Sveriges mest välbesökta tätortsnära naturreservat. Det är ett stort ansvar och ett kostnadskrävande område med relativt omfattande skötselbehov. Stiftelsen har omgäende etablerat tre slingor för mountainbikecykling i enlighet med skötselplanen.

Våtmarker - ett nytt fokusområde

En större nationell satsning från Naturvårdsverket för att restaurera våtmarker innebar startskottet till ett nytt fokusområde för Västkuststiftelsen. Våtmarker har stor betydelse för klimat, biologisk mångfald och vattenrening. De första åtgärderna har genomförts i Kroppefjällsområdet. Flera större insatser, bland annat en miljonsatsning i reservatet Kollungeröd, har planerats och kommer att genomföras det kommande året. Det är glädjande att våtmarker ser ut att prioriteras nationellt även 2023 och framåt.

Kroppefjälls norra våtmarker.

Ledutvecklingsuppdrag

Under året har ledutvecklingsarbetet utökats. Det har tillkommit fler leder och kommuner i samarbetet. I princip samtliga kommuner i Västra Götaland är med på ett eller annat sätt i arbetet med underhåll och kvalitetssäkring. Den nationella cykelleden Åtradalsleden är godkänd av Trafikverket och invigdes i början av hösten. Arbetet med Västkustleden har gått långsamt framåt även om ledens sträckning i dagsläget inte är helt godkänd av Trafikverket. Samarbetet med vandrings- och pilgrimsleder har utvecklats och fördjupats.

Västra Götalandsregionen valde under hösten 2022 att arbeta in och utöka sitt stöd för ledutveckling i det ordinarie verksamhetsbidrag som stiftelsen beviljas från och med 2023. Det är oerhört glädjande att regionen långsiktigt ser på ledutveckling som en motor för besöksnäring och i förlängningen folkhälsa.

En robust organisation

Under året har naturvården förstärkts genom två nya tjänster. Det är nödvändigt för en hållbar arbetsbelastning eftersom antalet reservat ökar kontinuerligt.

Under många år har stiftelsen stödfunktioner varit i princip obefintliga. Under året har flera viktiga funktioner för stabilitet och kontinuitet inrättats. En naturvårdschef med spetskompetens inom skötsel av skyddad natur började i september. Vid samma tidpunkt etablerades en ny tjänst med ansvar för förvaltningen av stiftelsens byggnader och utformning av infrastruktur i natur. Slutligen förstärktes de administrativa funktionerna.

Döda träd som bidrar till biologisk mångfald, Näverkärr.

VÄRNA

Västkoststiftelsen värnar naturen genom att köpa in mark och arbeta för att skydda värdefull natur som naturreservat.

Idag äger Västkoststiftelsen omkring 5000 hektar mark, med ett anskaffningsvärde på drygt 31 miljoner kronor och har under årens lopp bidragit med ytterligare 15 miljoner kronor till intrångsersättningar eller bidrag vid köp, vilket möjliggjort att många av naturreservaten kunnat bildas.

MARKINKÖP, RESERVATSBILDNING, GRÄNSMARKERING

Fastighetsförvärv

Under 2022 fastställde stiftelsens styrelse en strategi för kommande fastighetsförvärv. En del i detta handlar om stiftelsens förhållningssätt till byggnader. I strategin framgår bland annat att stiftelsen endast ska förvärva fastigheter med byggnader om det finns en tydlig plan för framtida nyttjande eller om stiftelsen anser att sådan plan kan upprättas inom rimlig tid.

Äskhult

Under lång tid har det funnits intresse att utöka markinnehavet kring Äskhults by. Under 2021 uppkom en möjlighet att förvärva en fastighet, Lilla Äskhult. Köpet möjliggjordes genom att Riksantikvarieämbetet, via Länsstyrelsen i Halland, beviljade en intrångsersättning som finansierade en stor del av köpesumman. Förvärvet innebär möjligheter att förverkliga den kulturhistoriska miljön i något större skala samtidigt som friluftsintrasserade kan röra sig fritt i ett vidgat område. Inte minst kan byggnaderna på fastigheten på sikt skapa en bättre arbetsmiljö i byn. Under 2023 kommer Länsstyrelsen i Halland troligen bilda ett kulturresevat av fastigheten och ett utvecklingsarbete av fastigheten är påbörjat

Risveden

2021 donerade en privatperson 1 100 000 kronor under förutsättning att en fastighet i anslutning till resevatet Ekliden i Ale kommun förvärvades. Under 2022 fullföljdes köpet och stiftelsen har nu rådighet över marken.

Nyttillkomna resevat 2022

- Härskogen (Härryda/Lerum)
- Kroktjärnet (Bengtsfors)
- Änggårdssbergen (Göteborg)
- Skåpenäs (Bengtsfors)

Reservatet Brurmossen i Åmål har utökats. Sammanlagt förvaltar stiftelsen nu cirka 290 naturresevat.

Gränsmarkering

Behovet av gränsmarkering har minskat beroende på de digitala navigationsverktyg som används idag. Ibland fyller ändå den fysiska markeringen, stolpen med en naturresevatssymbol, en viktig roll, både för besökaren som passerar in i ett skyddat naturområde och för att markera var gränsen går för skogs- och markarbeten direkt utanför resevatet. Utöver gränsmarkering är även skyltar som markerar fågelskyddsområden viktiga. Dessa behöver i vissa fall utplaceras årligen och bytas ut kontinuerligt. Bland annat har Lindö fågelskyddsområde fått ny skyltning under året.

I följande resevat har gränsmarkering utförts. I vissa fall handlar det om helt ny markering och i andra fall ett utbytesbehov.

- Backas barrskog
- Buterud
- Ekliden
- Hafsåsen
- Iglekärr
- Knätte
- Ormo
- Kroppefjälls norra våtmarker
- Kärna bokskog
- Ryr
- Skansen
- Stora Höghult
- Sunds branter

~290
NATURRESEVAT

VÅRDA

Ur stiftelsens målbild:

"Västkuststiftelsen ska på ett effektivt och metodiskt sätt förvalta naturreservat och andra områden. Arbetet ska kännetecknas av hög kompetens inom naturvårdsområdet både teoretiskt och praktiskt.

Västkuststiftelsen ska förhålla sig till länsstyrelsernas beslut och skötselplaner och samtidigt sträva efter en adaptiv naturvård som präglas av en vilja att ständigt utveckla nya och befintliga metoder."

BETESDRIFT

Stiftelsens största åtagande vad gäller naturvårdsinsatser är åtgärder för att främja bete.

De viktigaste insatserna är ersättning till djurhållare för betande djur och se till att stängsel är i sådant skick att betet kan genomföras. Det är den enskilt största insatsen inom naturvården ekonomiskt sett. Stiftelsen har avtal med många enskilda djurhållare och är endast djurägare på museijordbruket Åskhult.

Sammanlagt betar djur, framför allt kor och får men på några platser även hästar och getter, i ett knappt hundratal reservat.

Under året har ytterligare reservat tillkommit och så även några nya djurhållare i Dalsland och Bohuslän, där det också genomförts prov med introduktion av nötboskap inom några områden som tidigare betats av får. I Sandsjöbacka betar getter för första gången på länge. Resultaten ser mycket lovande ut.

Här har det betat djur under året:

- Backa
- Bakträgen
- Baldersnäs
- Baståsen
- Brattön
- Bredfjället
- Breviks Kile
- Bräcke Ängar
- Bua Hed
- Buterud
- Dättern 1
- Dättern 2
- Dösebackaplatån
- Ekedal
- Forsbo
- Frugården
- Frälsegården
- Färgensjöarna
- Galterö
- Grimsholmen
- Gröderhamn
- Gullbringa
- Gårdshult
- Gåsö
- Göddered – Hakered
- Göta & Nordre älvs dalgångar
- Hallbyn
- Hjärteröarkipelagen
- Hullsjön
- Håлта
- Häggsjöryr
- Hällsö
- Härmanö
- Härön
- Hössna prästgård
- Jonsereds strömmar
- Kalvön
- Kednäs
- Klåverön
- Kollungeröds vatten
- Korpeboberg
- Kälkerön
- Marieberg
- Marstrand
- Mårtagården
- Mängsholm
- Mölarps Ö
- Nordre älvs estuarium
- Näverkärr
- Ollestad
- Ormo
- Otterön
- Porsholmen
- Ramsvikslandet
- Ramsön & Keholmen
- Rished
- Ryr
- Ryxö
- Råssö
- Rölle
- Rörö
- Sandsjöbacka
- Sjöryd
- Skårtebo
- Skärbo
- Smälteryd
- Stigfjorden
- Strömsvattnet
- Sumpafallen
- Svankila
- Svartedalen
- Säby Kile
- Säveåns dalgång
- Säveån – Hedefors
- Tanumskustens naturvårdsområde
- Tingvall
- Tisselskog
- Tjurholmen
- Tjurpannan
- Tofta
- Toftenäs
- Torpanäset
- Trossö–Kalvö–Lindö
- Tränningen
- Tunhems ekhagar
- Tånga hed
- Vallda
- Valön Orust
- Vargefjället
- Vargö
- Vägerö
- Vättlefjäll
- Årås kvarn
- Älgön
- Änggårdsbergen
- Åskhult
- Ödsmåls Kile
- Örsbråten

STÄNGSLING OCH NATURVÅRDSBRÄNNING

Stängsling

Under året har drygt 14 km nytt stängsel satts upp eller renoverats. Det är en minskning jämfört med 2021, även om det är en hög siffra historiskt. De senaste årens ökade anslag har gjort det möjligt att reducera och, i många reservat, helt radera den stora underhållsskuld som funnits.

Det har dessutom satts upp ett antal grindar för

att underlätta både skötsel av djur och passage för besökare. I några områden har även vattentillförsel lösts.

Åtgärder som speciellt ska nämnas är större nystängslingar i Ekedal och Orsberget samt omfattande tillfällig stängsling på Ryr.

Här har det utförts stängselarbeten och andra betesfrämjande åtgärder under året:

- Baståsen
- Breviks Kile
- Ekedal
- Färgensjöarna
- Grimsholmen
- Gullbringa
- Gårdshult
- Göta & Nordre älvs estuarium
- Hålda
- Häggsjöryr
- Marieberg
- Marstrand
- Nordre Älvs estuarium
- Ramhultafallet
- Ryr
- Råssö
- Sandsjöbacka
- Skärtebo
- Säby Kile
- Tanumskusten – Musö
- Tjurpannan
- Tofta
- Torpanäset
- Tunhems ekhagar
- Tånga hed
- Vallda Sandö
- Valön (Orust)
- Vägeröd
- Vättlefjäll
- Älgön

Naturvårdsbränning

Att bränna ljunghedar är en urgammal skötselmetod för att etablera större betesytor. Bränning eliminerar äldre vedartad ljunghed och ger plats för nya skott som sedan kan betas. Skötseln skapar unika förutsättningar för både flora och fauna. Arter som klockgentiana och många insekter trivs i de brända och betade miljöerna. I några fall bränns även andra ytor för att på samma sätt gynna vissa arter.

Arealen ljunghedar har reducerats dramatiskt under de senaste hundra åren och idag återstår endast en bråkdel av de som en gång fanns. Att vårda det som finns kvar är därför extra viktigt.

Här har det genomförts naturvårdsbränningar under året:

- Grimsholmen
- Gårdshult
- Klippan
- Lida
- Marstrand
- Nordre älvs estuarium
- Otterön
- Sandsjöbacka
- Tanumskusten
- Porsholmen
- Tjurpannan
- Tofta
- Ulön – Dannemark
- Vallda
- Vrångö
- Älgön
- Äskhult

RÖJNING

Igenväxande marker är en stor utmaning. Många av de som tidigare hölls öppna av betande djur måste idag röjas manuellt eller maskinellt. Detta tillåter dock en systematik där vi exempelvis kan röja gran och sly till förmån för ädellövträd eller bryn för att främja bland annat insekter och djur. Det är också gynnsamt att skapa skog med dungar och gläntor liknande de områden som fanns då stora betesdjur och rovdjur skapade fungerande ekosystem med stor biologisk mångfald.

Bekämpning av invasiva arter har givits ett allt större utrymme under 2022 tack vare riktade medel från

Naturvårdsverket. Arter som vresros, jättebalsamin, skunkkalla med flera kan på relativt kort tid konkurrera ut andra arter i en biotop.

Även de ytor som betas kräver ett visst mått av kontinuerlig röjning. Vi genomför arbetet delvis med egna resurser, men främst med hjälp av markägare och lokala entreprenörer. Till och med 2022 har ett samarbete med Skogsstyrelsens Gröna Jobb-uppdrag möjliggjort insatser.

Här har det röjts under året:

- Backas barrskog**
Granröjning i ekskog
- Baljåsen**
Friställning av lövträd
- Baståsen**
Röjning av lövsly i betesmark, riskörning
- Björnareåsen**
Granröjning
- Bråtaskogen**
Granröjning
- Hållsungamyren**
Röjning av brynvegetation
- Hördalen**
Slyröjning runt grova gamla ekar, veteranisering av yngre träd
- Bräcke**
Avverkning, topphuggning och röjning
- Bua Hed**
Röjning, fortsatt restaurering av ljunghed
- Buterud**
Röjning, friställning, riskörning i betesmark
- Dättern 1**
Röjning av aluppslag i betesmark
- Dösebackaplatån**
Röjning av blomsterlupin, mosaikhuggning
- Ekedal**
Röjning av sly i betesmark och röjning i betesmark som restaureras
- Ekliden**
Granröjning i ekskog
- Forsbo**
Röjning av betesmark, röjning och markstädning vid Mjölkudden
- Grimsheden**
Röjning och topphuggning
- Grimsholmen**
Röjning av betesmark
- Guddehjälm**
Röjning av inväxande gran
- Göta och Nordre älvs dalgångar**
Röjning av jättebalsamin och jättebjörnloka
- Göta och Nordre älvs dalgångar**
(Klosterkullen och Ragnhildsholmen)
Röjning, slåtter och betesputsning av betesmarker, ljunghedar och mosaikhällmarker
- Iglekärr**
Granröjning i ekskog och på ett kalhygge
- Kalvön**
Röjning ängsmark
- Kednäs**
Friställning av och röjning kring ekar
- Klippan**
Röjning
- Nordre älvs estuarium**
(Kippholmen och Fåglevik)
Röjning, slåtter och betesputsning av betesmarker, ljunghedar och mosaikhällmarker
- Ollestad**
Granröjning

Forts. Röjning:

- **Ormo**
Friställning av äldre skyddsvärda träd, röjning av inväxande gran, röjning av jättebalsamin och blekbalsamin
- **Otterön**
Röjning av vresros
- **Ryr**
Röjning för skogsbyte enligt åtagandeplan
- **Rörö**
Röjning av vresros
- **Sandsjöbacka**
Slyröjning på ljunghed
- **Stora Les branter**
(Risnäs)
Röjning av slyuppslag i tidigare betesmark
- **Strandängar längs Göta Älv**
(Uppdrag från Trafikverket)
Röjning, slåtter och betesputsning av betesmarker, ljunghedar och mosaikhällmarker
- **Svankila**
Klipp av hassel, asp, röjning i betesmark, riskörning
- **Svartedalen**
Röjning vid gamla torpgrunder för att gynna lövträd och kulturvärden
- **Svartedalen**
Röjning av blomsterlupiner i vägkanter
- **Tjurpannan**
Röjning av slyuppslag och pors
- **Toftenäs/Breviks kile**
(Utänge ö)
Röjning av sly och buskar
- **Torpanäset**
Röjning inför nytt betessläpp
- **Trafikverkets strandängar**
Röjning av lupiner, kanadensiskt gullris, jättebalsamin, vresros och jättebjörnlöka, mosaikhuggning
- **Tånga hed**
Slyröjning för klockgentiana
- **Ulön – Dannemark**
Röjning av slyuppslag och vresros, vassbränning
- **Vrångö**
Röjning av vresros
- **Vägeröd**
Fortsatt restaurering av hagmarker, röjning av brynmiljöer
- **Yttre Bodane**
Fortsatt röjning av fågelskär
- **Ålstadsnäset**
Granröjning
- **Årenäs – Tostekulla**
Återhamling av lindar
- **Årås kvarn**
Röjning av gran i betesmark samt veteranisering av lövträd
- **Änggårdsbergen**
Röjning av gul skunkkalla

Veteranisering och frihuggning, Hördalen

Bekämpning av skunkkalla.

RESTAURERING

Den största restaureringsinsatsen är, liksom de senaste åren, den omfattande slåttern av strandängar och vassklippning i våtmarker som genomförs med hjälp av en speciell amfibiegående klippmaskin. I år ska Dättern (där bland annat alröjning är genomförd), Hållsungamyren (för första gången med maskinell klippning), Kollungeröds vatten och Strömsvattnet särskilt nämnas. Stora arbeten är genomförda inom ramen för Trafikverkets kompensationsprojekt "Göta älvs strandängar".

Restaurering av betesmark, Bredfjället Vargefjäll.

På Bua Hed fortsätter den stora ljunghedsrestaurering som inleddes 2020 för att utöka naturbetesmarker. Även på Bredfjället har en större flerårig satsning fullföljts genom ytterligare röjning i samarbete med en markägare i området.

Här har det restaurerats under året:

- **Bredfjället Vargefjäll**
Restaurering av betesmark genom röjning
- **Bua Hed**
Fortsatt ljunghedsrestaurering och underhåll samt påbörjat restaurering av naturbetesmark i norra delen
- **Dättern 1 och 2**
Våtmarksrestaurering
- **Hullsjön**
Våtmarksrestaurering
- **Hållsungamyren**
Våtmarksrestaurering
- **Kollungeröds vatten**
Våtmarksrestaurering
- **Kroppefjälls norra våtmarker**
Våtmarksrestaurering
- **Lilla Boda**
Våtmarksrestaurering
- **Strandängar längs Göta älv**
(Uppdrag från Trafikverket)
Våtmarksrestaurering
- **Strömsvattnet**
Våtmarksrestaurering
- **Tanumskustens naturvårdsområde**
(Viken)
Restaureringsröjning
- **Tingvall**
Restaureringsröjning, avverkning och gallring
- **Trossö – Kalvö – Lindö**
Röjning av enuppslag på Killingen
- **Vallda Sandö**
Påbörjad förbättring av våtmark
- **Yttre Bodane**
Våtmarksrestaurering

SLÅTTER

Det är av speciell vikt att gynna traditionella slåtterängar då de är mycket viktiga för biologisk mångfald i Sverige.

Slätterarbetet håller marker öppna samtidigt som det skapar gynnsamma förhållanden för många ängsväxter. Västkoststiftelsen slår både med lie och med maskiner. I enlighet med målbilden om en hållbar

verksamhet är ambitionen att utöka den del som slås med lie – på vissa ytor det är till och med mer rationellt och effektivt.

Några nya områden har tillkommit, bland annat Grimsholmen. Ett nytt avtal angående slätter i reservatet Ryr i Melleruds kommun är framtaget och säkrar fortsatt skötsel långsiktigt.

Här har det genomförts slätter under året:

- Amundholmen
- Bakträgen
- Brobacka
- Bräcke Ängar
- Dackehögen
- Fräsegården
- Furustad
- Grimsheden
- Grimsholmen
- Gröderhamn
- Gullmarsberg
- Gårdshult
- Göta och Nordre Älvs
- dalgångar
- Horsäckrasjön
- Hulan
- Hållsungamyren
- Härmanö
- Hössna prästgård
- Idåsen
- Kednäs
- Klev
- Klippan
- Knätte kullar
- Kröklings hage
- Kycklingkullen
- Mårtagården
- Mölarp
- Näverkärr
- Otterön
- Ramsvikslandet
- Ryr
- Rölle
- Rörö
- Skårtebo
- Skärbo
- Slereboåns dalgång
- Stora Les branter
- Sundholmen
- Tanumskustens naturvårdsområde
- Tisselskog
- Toftenäs
- Trossö–Kalvö–Lindö
- Valön
- Vargö
- Veddö
- Yxnås
- Önnarp
- Örsbråten

Slätter, Otterön.

AVVERKNING MED NATURVÅRDSFOKUS

Inom vissa områden avverkas planterad skog, i princip alltid gran, för att ge bättre förutsättningar för lövträd. En annan viktig åtgärd är friställning av ädellövträd, främst ekar som gynnas av att inte stå för skuggigt.

Som tidigare är det främst i Dalsland som dessa åtgärder genomförs, oftast i syfte att skapa goda habitat för vitryggig hackspett. I år är de största åtgärderna genomförda i Baljåsen och Svankila. Men även i andra delar av stiftelsens verksamhetsområde har ett stort antal avverknings skett.

Den avverkning som påbörjades vid Färgensjöarna 2021 har fortsatt under året med gott resultat. Vid Klippan har, förutom avverkning av gran, även viss gallring av så kallad triviallövsgräs (säl, björk och asp) skett. De relativt stora avverknings skett som 2021 initierades för att skapa nya betesmarker på Bredfjället, har slutförts under 2022.

Här har det avverkats under året:

- **Baljåsen**
Avverkning av gran och riskörning för att gynna vitryggig hackspett
- **Baståsen**
Avverkning av gran och friställning av ädellövträd
- **Bredfjäll Vargefjäll**
Avverkning av gran med syfte att restaurera till betesmark
- **Bräcke**
Avverkning av gran och friställning av björk
- **Färgensjöarna**
Avverkning av gran
- **Gårdshult**
Avverkning och gallring av gran för att gynna framförallt tall
- **Klev**
Avverkning av planterad gran för att gynna några få ekar med det långsiktiga målet att etablera ett ekbestånd
- **Klippan**
Avverkning av gran samt gallring av triviallövsgräs
- **Ryr**
Avverkning av gran för att skapa skogsbeta
- **Skärbo**
Gransanering i plantering
- **Snappan**
Avverkning av planterad gran samt frihuggning av idegran och lövträd
- **Svankila**
Avverkning av och friställning av tall
- **Söderängarna**
Slutavverkning planterad gran samt gallring av gran i ekbestånd
- **Tisselskog**
Avverkning av gran i betesmark
- **Tunhems ekhagar**
Frihuggning av ekar
- **Ånäsebäcken**
Avverkning och utkörning av stormfällan

Åtgärder mot granbarkborre

Precis som under 2021 har det genomförts åtgärder för att motverka granbarkborre i naturreservat, främst i Dalsland där angreppen är störst. Knappt 150 barkborrefällor har placerats ut i sex reservat och barkning av vindfällan har genomförts i Buxåsen, Ragnerudssjöns branter, Sjöbotten, Stora Höghult och Svarvaretorpet.

Restaurering.

Odling.

Hägnad.

ÄSKHULT

Arbetet på Äskhult är ett samarbete mellan Länsstyrelsen i Halland, Kungsbacka kommun, Hallands Kulturhistoriska Museum och Västkoststiftelsen.

Lilla Äskhult

Den största nyheten för Äskhult 2022 är förvärvet av den intilliggande fastigheten Lilla Äskhult. Denna skapar förutsättningar för en mer komplett kulturhistorisk miljö, friluftsliv och god arbetsmiljö. Som första åtgärd kommer ett boningshus på fastigheten att renoveras till personalutrymme och frigöra ytor för publik verksamhet i byn. Långsiktigt är förhoppningen även att en eller ett par nya byggnader kan uppföras på fastigheten för att underlätta och utveckla Västkoststiftelsens och Kungsbacka kommuns publika verksamhet. Sannolikt kommer Länsstyrelsen att fatta beslut om att bilda ett kulturresevat av fastigheten under 2023.

Personaltillskott

Genom en förstärkning av personalstyrkan 2022 har åkerbruket och arbetet i bymiljön kunnat utvecklas.

Betesdjur

En viktig åtgärd för att långsiktigt kunna hålla stora markarealer öppna är introduktion av fler betesdjur. Västkoststiftelsen har under året förvärvat ett trettiotal jämtgetter och några fler värmländska skogsfår som komplement till de sex kor som hittills betat på markerna. Detta ställer nya krav på daglig tillsyn vilket lösts i samarbete med Kungsbacka kommun. Erfarenheterna är försiktigt positiva och betet fortsätter under nästa år.

Naturvård

En större ljunghedsbränning genomfördes under våren med mycket lyckat resultat. Även ett större röjningsarbete, med syfte att återskapa ljunghed, har genomförts på utmarken som hade vuxit igen.

Vandringsleder

Ett arbete för att utveckla vandringslederna runt Äskhult har påbörjats. I samband med restaureringen dras en del leder om och kompletteras med nya skyltar och utökad besöksinformation. Arbetet väntas vara klart under 2023.

Museijordbruk

Arbetet med museijordbruket fortsätter som föregående år, utan några större förändringar. Odling av takhalm gör att hustak i långsam takt kan läggas om utan att material behöver köpas in utifrån. Metoderna och resultatet ledde till att Hallands museiförening utdelade sitt årliga pris för god byggnadsvård till Äskhult.

Trädgård och kaféverksamhet

Trädgårdsarbetet med bland annat kålgårdar fortsätter i linje med de två föregående åren. Mycket arbete går åt till jordförbättring och utvecklad kompostering av växtmaterial. Samarbetet med kaffestugan och Kungsbacka kommuns kaféverksamhet har utvecklats ytterligare för att kunna ta vara på det odlade och servera besökare lokalproducerad mat. Guideverksamheten i bymiljön och kålgårdarna har utökats och är populär bland besökare.

Trädgårdsmästaren har nu ett omfattande nationellt kontaktnät med andra inom sin bransch genom deltagande på flera konferenser, så som "Trädgårdsmästare i historiska miljöer", FRI-svenska friluftsmuséers årsträff och "Svenska kulturlandskap".

Både inom åkerbruk och trädgårdsverksamhet tar stiftelsen kontinuerligt emot praktikanter, främst från Gunnebo Slots trädgårdsmästarutbildning.

STRANDSTÄDNING

Under 2022 har det städats flitigt från Strömstad i norr till Kungsbacka i söder. Med hjälp av Naturvårdsverket har Västkoststiftelsen kunnat öka insatserna ytterligare längs kusten de senaste fem åren. Västkoststiftelsen samordnar strandstädningen på uppdrag av kustkommunerna och stöttar dem med ansökan och redovisning av bidrag för strandstädning.

Stiftelsen organiserar regelbundna gemensamma möten för aktuell information och erfarenhetsutbyte, samt agerar som spindeln i nätet genom att hålla i kontakter och samla in specifika fakta. Dessutom tillhandahåller stiftelsen Strandstädarkartan; en interaktiv digital karta som kan användas via mobilapp eller på webben där såväl professionella som ideella strandstädare och privatpersoner markerar sina insatser.

Resultat

Det gemensamma arbetet har resulterat i 226 ton plockat skräp under 2022, räknat från februari 2022 till januari 2023, vilket är en knapp ökning jämfört med föregående år. I år har knappt 3000 städningar markerats på Strandstädarkartan, jämfört med 2000 markeringar förra året. För hälften av städningarna i år har det angetts hur många personer som var med och strandstädade, vilket resulterar i en summa på knappt 8 300 personer.

226
TON

Summan av rapporterad tid för strandstädning har också ökat från sammanlagt 10 000 timmar 2021 till 15 900 timmar 2022. Vi ser alltså en positiv trend i användningen av Strandstädarkartan, i mängden insamlad skräp, och i tid spenderad med strandstädning, även med den två månader kortare rapporteringsperioden förra året i beaktande.

Upphandling

Under våren gjordes en ny upphandling av strandstädningsentreprenörer, vilket har resulterat i ramavtal med åtta entreprenörer längs kusten. Avtalen löper under två år med möjlig förlängning med ytterligare två.

Håll Bohuslän Rent

I samarbete med Håll Sverige Rent, Turistrådet Västsverige och kommunerna i Ett Enat Bohuslän har Västkoststiftelsen startat ett initiativ under namnet Håll Bohuslän Rent. Syftet med projektet är att lyfta befintliga och nya initiativ som främjar en ren kust. Tanken är även att göra det lätt för boende och besökare att ta hand om sitt skräp på rätt sätt samt att hjälpa till att städa upp marint skräp som kommer från havet. Sammanställd information om initiativet finns på www.hallbohuslänrent.se.

Västerhavsveckan

Under första veckan i augusti deltog Västkoststiftelsen som aktör på Västerhavsveckan ombord på toppsegelkonaren Kvarstita som seglade från hamn till hamn under sju dagar. De som besökte båten fick lära sig om marint skräp, strandstädning och andra ämnen kopplade till havet, samt om naturreservat och vandringsleder i närområdet. Det fanns också möjlighet att föranmäla sig till dagliga strandstädarturer med Föreningen Strandstädarna vilket resulterade i full båt samtliga dagar. Övriga deltagare på Kvarstita var bland andra Föreningen För Fulla Segel och Göteborgs universitet.

Arrangemanget blev lyckat med idel vackert väder och i genomsnitt cirka 500 besökare på skeppet dagligen.

Strandstädarkartan

Användningen av mobilappen Strandstädarkartan ökar fortsatt. Under påsken gjordes ett försök att ta hjälp av Strandstädarkartan för att markera upptäckter och sanering av olja i samband med ett akut oljeutsläpp. Försöket var lyckat och ledde till en vidareutveckling av appen där en ny, svart, markering för just olja togs fram. Den nya markeringen underlättar identifiering av oljefynd som sedan hanteras och saneras av särskilt utbildad personal.

GÖTA ÄLVS STRANDÄNGAR

Trafikverket har uppdragit åt Väst kuststiftelsen att långsiktigt sköta Göta älvs strandängar. Projektet är en kompensation för den miljöpåverkan som byggnation av en ny dubbelspårig järnväg och fyrfältsväg mellan Göteborg och Trollhättan medförde.

Precis som föregående år har omfattande betesdrift och vasslätter såväl som det långsiktiga arbetet med att bekämpa lupiner fortsatt. Även andra röjnings- och städinsatser har genomförts vid behov.

Utsikt från fågeltorn, Göta älvs strandängar.

Amfibiegående vassklippare, Göta älvs strandängar, Nådinge.

VISA

Ur stiftelsens målbild:

"Västkuststiftelsen ska sänka tröskeln till naturen genom god information, säkerställande av offentlig kommunikation och infrastruktur.

Det ska finnas plats för både lättillgängliga områden och vildmark. Infrastruktur i naturen ska i möjligaste mån vara organiskt utformad och anpassad till den specifika platsen."

SKYLTLAR, STIGAR OCH SPÄNGER

Att hitta och kunna ta sig fram torrskodd är viktigt för att kunna komma ut i naturen. De senaste årens intensifierade arbete med att renovera och utveckla stigar och leder har fortsatt under 2022.

I vissa reservat handlar det om att etablera nya leder. Det är ett helhetsarbete som inkluderar röjning, bro- och spångbyggen samt uppsättning av stigmarkeringar och informations- och vägvisningsskyltar. Som ett komplement till informationsskyltar produceras och trycks foldrar för ett antal reservat.

Även om det sannolikt aldrig lagts ner så stora ekonomiska resurser på friluftsliv som under 2022 så är det inte självklart att fler anordningar kommer på plats. Materialpriserna har ökat kraftigt under året och gör jämförelser svåra. Oaktat detta så har det hänt mycket tack vare de ökade resurser som beviljats via länsstyrelserna i Halland och Västra Götaland.

I mitten av året utsåg Länsstyrelsen i Västra Götaland stiftelsen till förvaltare av naturreservatet

Här har vi utfört åtgärder under året:

- **Bredfjället östra**
Spänger utmed Bohusleden
- **Brobacka**
Naturstigsskyltar
- **Hördalen**
Nya vägvisare vid västra entrén
- **Bräcke Ängar**
Ny grusad stig från ny parkering, bytt stigmarkeringstolpar och färgmärkning
- **Bua Hed**
Ny bi- och fjärilsstig
- **Dackehögen**
Spångbygge 15 m, förbättrad grusning på entreväg
- **Forsbo**
Ny stig till Pilgrimsleden från Håverud, ändrad stigdragning av Forsboleden för att slippa vägsträcka
- **Färgensjöarna**
Markering ny stig, nya spänger, förbättrad hårdgjord stig i form av grusning ut till mossen
- **Guddehjälm**
Nya spänger
- **Göddered-Hakered**
Röjning, märkning, skyltning av vandringsleder
- **Göta och Nordre älvs dalgångar**
(Kastellegården)
Röjning, märkning, skyltning av vandringsleder
- **Härön**
Nya vägvisare och ledmarkeringar blå slinga
- **Iglekärr**
Nya spänger
- **Jonsereds strömmar**
Nya infotavlor
- **Kednäs**
Trappa byggd
- **Kleva**
(Blivande naturreservat)
Röjning gångstig
- **Klippan**
Ny spång, ny bro över bäck, infoskyltar pollinatörer
- **Kärna bokskog**
Nya vägvisare i plåt
- **Komosse**
Tillgänglighet: träplattform/utsiktsplats/rastplats

Änggårdsbergen (den delen som ligger i Göteborg). Den första åtgärden blev en omfattande märkning av tre nya mountainbikeleder i enlighet med den nyframtagna skötselplanen. Eftersom ett cykelförbud införts i vissa delar av reservatet och det dessutom blev förbjudet att cykla på andra stigar än de märkta under vissa tidsperioder var det angeläget att lederna blev klara. Tre leder i tre olika svårighetsgrader om sammanlagt cirka 30 kilometer har anlagts i samarbete med Göteborgs sticyklistar och Mölndals Stad. Arbetet kommer att fortsätta under 2023.

Den stora satsningen på tillgänglighet har fortsatt under året. I Komosse har de arbeten med tillgängliga spänger och utsiktsplatser som påbörjades under 2021 slutförts. Omfattande åtgärder för tillgänglighet har även gjorts vid Ramhultafallet. En större satsning för att tillgängliggöra ett vindskydd med eldstad är i skrivande stund precis avslutad i Vättlefjäll.

Utöver detta har många åtgärder i en rad reservat genomförts.

- **Marstrand**
Röjning, märkning, skyltning av vandringsleder
- **Munkkyrkan**
Nya ledmarkeringar
- **Ormo**
Röjning, märkning, skyltning av vandringsleder
- **Ramhultafallet**
Skyltning utmed väg, vägvisningsskyltar i reservatet, tydligare förbudsskyltar, grusning för tillgänglighet, två broar, två trädäck, nytt skyltställ
- **Ramsvikslandet**
Replejdare som underlättar svåra passager vid Sote Bonde, uppmärkning av grön led till röset på Tryggö
- **Sandsjöbacka**
Utbyta spänger: Mellsjö-Tjosi, Kyrkobydala blå slinga, Gröna bur mot Tjosi
- **Skansen-Ed**
Stigmarkering
- **Skårtebo**
Tillgänglighet: hårdgjord grusad stig till ny grillplats
- **Slereboån**
Ny spång
- **Stora Les branter**
Brobygge, skyltning, röjning av ny stig till Risnäs
- **Strömmarna**
Replejdare som underlättar svåra passager, trappa och spänger. Omdragning av Bohusleden. Planering för nya broar.
- **Svankila**
Ny spång (40 m)
- **Svanvik**
Nyläggning med återbrukade spänger i östra delarna utmed befintliga stigar
- **Svartedalen**
Röjning, märkning, skyltning av vandringsleder, spångbygge och grusning av stigar, brobyggen, anläggning av trappor
- **Tingvallamossen**
Märkning, röjning ny stig från parkering
- **Tjurpannan**
Nya ledmarkeringstolpar
- **Toftenäs**
Ny blåmarkerad led med vägvisare, ledmarkeringar och spänger
- **Ulön - Dannemark**
Renoverad kajplan och gångstig

- **Vättlefjäll**
Tillgänglighetsanpassning: hårdgjord grusad stig ner till vindskydd och grillplats. Arbetet med bro och ramp fortsätter 2023.
- **Yttre Bodane**
Ny spångbro med plattform delvis tillgängliganpassad till Tången (50 m), byte av gamla spänger (60 m), ändrad stigmarkering och färg, byte till plåtskylt på alla stigar, ny stig anlagd
- **Yxnäs**
Nya infotavlor
- **Ålstadsnäset**
Nya skyltar och skyltställ
- **Årbolfjället**
Spångbygge mot utsikt (25 meter)
- **Årenäs - Tostekulla**
Skyltning rundslinga
- **Änggårdsbergen**
Nya markerade cykelleder
- **Önnarp**
Nytt skyltställ
- **Överön**
Röjning, märkning, skyltning av vandringsleder

Vandring, Guddehjälm.

Vindskydd i Strömmarna som fick stiftelsens pris för utmärkt friluftsdessin 2020.

BÄNKAR, ELDSTÄDER, TOALETTER OCH VINDSKYDD

Bänkar, eldstäder och vindskydd ger besökaren möjlighet att njuta av en kopp kaffe och en vacker plats eller att tillbringa en natt ute i det fria.

Under året har bland annat tolv nya eldstäder placerats ut i Vättlefjäll, dessutom har två nya och tillgänglighetsanpassade utsiktsplatser etablerats vid Ramhultafallet. I Sandsjöbacka har en rastplats utvecklats så att det nu finns möjligheter för fler att få plats vid en eldstad.

I Strömmarna har ett av de vindskydd som fått stiftelsens pris för "Utmärkt friluftsdessin" uppförts. Ett helt nytt fågeltorn har även byggts vid fågelsjön Dättern, en av Sveriges viktigaste fågellokalerna.

Det försök med frivillig betalning för ved i Vättlefjäll som pågått under knappt två år har inte slagit väl ut, betalningsviljan är låg.

Västkoststiftelsens pris för "Utmärkt friluftsdessin"
Västkoststiftelsen har sedan 2019 ett samarbete med arkitekturprogrammet på Chalmers Tekniska Högskola och delar årligen ut pris för "Utmärkt friluftsdessin". 2022 års vinnare blev Smilla Thorén och Gustav Vikberg med sina förslag "Medvind" och "Plus1". Ambitionen är att något av dessa vindskydd byggs i ett naturreservat eller längs med en vandringsled. Nytt för

2022 är att åtta "bubblare" valts ut. Dessa vindskydd erbjuds till aktörer som samarbetar med stiftelsen inom ledutveckling.

Skärgårdsrenhållning

Västkoststiftelsen ansvarar för underhåll och skötsel av cirka 70 toaletter i skärgården, varav många även är försedda med ett litet utrymme för sophantering där besökare kan lämna hushållssopor från sina båtar. Servicen, som bidrar mycket till att skärgården hålls ren, används flitigt, särskilt under högsäsongen.

Vid skärgårdstoalletterna har test med frivillig swishbetalning provats de två senaste åren. Även om det i förhållande till kostnaderna för toalletterna inte rör sig om några större summor, kan vi se att många betalar och uttrycker tacksamhet för att servicen finns.

En ny upphandling av entreprenörer för skärgårdsrenhållning gjordes under våren. Avtalen löper under två år med möjlighet till förlängning i ytterligare två.

Här har vi gjort insatser under året:

- **Baldersnäs**
Nytt vedförråd vid lägerplatsen
- **Buterud**
Ny mulltoa vid rastplats samt vedförråd
- **Dättern**
Nytt fågeltorn på Dätterstorp, renovering av äldre fågeltorn Frugården
- **Fegen**
Två nya vindskydd i Fegen på lägerplats Ramsäng
- **Forsbo**
Nytt bänkbord vid rastplats, två nya grillplatser
- **Grimsheden**
Byte av bänkbord
- **Göta och Nordre Älvs dalgångar**
(Kastellegården)
Vindskydd renoverat
- **Hyltenäskulle**
Tak på vindskydd renoverat
- **Komosse**
Nytt bänkbord, ökad tillgänglighet till toalett, ny eldstad
- **Kroppefjäll**
Nytt vindskydd och toalett vid Svingsjön
- **Kråkebo**
Nytt bänkbord
- **Kälkerön**
Nya eldstäder och bänkbord
- **Mollungen**
Fyra nya bänkar
- **Mårtagården**
Ny eldstad
- **Orsberget**
Nytt vedförråd vid lägerplatsen
- **Ramhultafallet**
Nya tillgänglighetsanpassade bord och vilobänkar
- **Ramsvikslandet**
Nya eldstäder och bänkbord
- **Rörö**
Två nya bänkar
- **Sandsjöbacka**
Tillgänglighetsanpassad rastplats med nya bord och eldstäder, ny rastplats med eldstad vid Oxsjön, nya eldstäder i Sisjön, ny eldstad på Bräckan
- **Skårtebo**
Nya ekbänkar, ny eldstad och bänkbord
- **Skärbo**
Tre bänkbord bytta
- **Stigfjorden**
Nya eldstäder, bänkbord och bänkar
- **Strömmarna**
Nytt Chalmersvindskydd som ersätter äldre
- **Svartedalen**
(Tvängen)
Nytt vindskydd, fem nya eldstäder med bänkar runt Korsvatten
- **Sörknatten**
Ny mulltoa vid parkering
- **Toftenäs**
Två nya eldstäder samt bänkar
- **Ulön - Dannemark**
Fem nya eldstäder
- **Vallda**
Två eldstäder
- **Vrångö**
Två nya bänkar
- **Vättlefjäll**
Restaurering av två vindskydd, tolv nya eldstäder med bänkar, två nya vedförråd
- **Kärna bokskog**
Två nya bänkar vid meditationsplatsen
- **Yttre Bodane**
Bänkbord bytt
- **Ålstadsnäset**
Nya eldstäder med bänkar
- **Önnarp**
Nytt bänkbord

Tillgänglighet i Skårtebo.

PARKERINGSPLATSER

Även om det vore önskvärt att fler kan nyttja offentlig kommunikation för att nå reservaten har det under pandemin varit svårt att driva på en sådan utveckling. Dessutom är det i dagsläget besvärligt att nå många naturområden via buss och tåg. På ett flertal platser har dock sträckan från närmaste kollektivtrafik till en vandringsled märkts ut för att göra det lättare att hitta.

Av denna anledning är arbete med parkeringsplatser av betydelse för besökaren. Att röja p-platser är viktigt för att ge ett bra första- och sistastryck av reservat. Under året har det genomförts åtgärder på drygt 40

parkeringsplatser. Oftast handlar det om underhåll men det finns även exempel på nyanläggning. Vissa anslutningsvägar som trafikerats hårt har skrapats och grusats.

I Sandsjöbacka har två större parkeringar och en väg som ofta varit dålig helrenoverats. På Ramsvikslandet har samtliga fem parkeringar underhållits. Dessutom har ett väktarbolag patrullerat här för att motverka otillåten övernattning.

Här har vi utvecklat, underhållit och förbättrat under året:

- **Anneröd Hogsäm**
Underhåll
- **Baljåsen**
Utökad parkering och nytt navplank
- **Baståsen**
Grusning
- **Bredfjället Vargefjäll**
Restaurerad parkering
- **Breviks kile**
Restaurerad parkering
- **Bräcke ängar**
Ökad tillgänglighet
- **Bua Hed**
Underhåll
- **Buterud**
Grusning
- **Danshöjden**
Grusning
- **Färgensjöarna**
Färdigställning av p-platser

- **Guddehjälm**
Röjning, grusning med mera
- **Gullmarsberg**
Underhåll
- **Göta och Nordre älvs dalgångar**
Röjning, grusning med mera
- **Hullsjön**
Grusning
- **Kalvön**
Underhåll
- **Klippan**
Röjning
- **Komosse**
Handikapparkering, förbättrad grusning
- **Korsviken**
Nyanlagd parkering
- **Kragenäs**
Slyröjning
- **Kviström**
Underhåll
- **Kynnefjäll**
Underhåll
- **Lilla boda**
Nyanlagd parkering
- **Marstrand**
Röjning, grusning med mera
- **Orsberget**
Ytökad parkering och nytt navplank
- **Ramsvikslandet**
Underhåll av fem parkeringar samt övervakning med väktarbolag
- **Rished**
Röjning
- **Råssö**
Nya p-skyltar från körväg, underhåll av parkering
- **Sandsjöbacka**
Iordningställd parkering i Sisjön och Oxsjön, nygjord väg till parkeringen i Oxsjön
- **Skårtebo**
Handikapparkering, förbättrad grusning
- **Stora Les branter**
Ny parkering, nytt navplank
- **Sumpafallen**
Ny parkering
- **Svankila**
Utökad parkering, nytt navplank

- **Svartedalen**
Röjning, grusning med mera
- **Svartedalen Bokenäset**
Underhåll
- **Sörknatten**
Grusning
- **Tjurpannan**
Utökad parkeringsyta
- **Tofta**
Röjning, grusning med mera
- **Torpanäset**
Ny parkering
- **Veddö**
Vass- och gräsröjning
- **Vägeröd**
Underhåll
- **Årbolfjället**
Ny parkering, nytt navplank
- **Ödsmåls kile**
Röjning, grusning med mera
- **Önnarp**
Röjning runt parkering

Parkering, Oxsjön, Sandsjöbacka.

INFORMATIONSSKYLTAR OCH FOLDRAR

Att kunna få information om ett område är viktigt för helhetsupplevelsen och i förlängningen ett sätt att sprida kunskap om vikten av biologisk mångfald. Skyltar och foldrar är en viktig del av infrastrukturen i ett reservat.

Nya reservatsskyltar

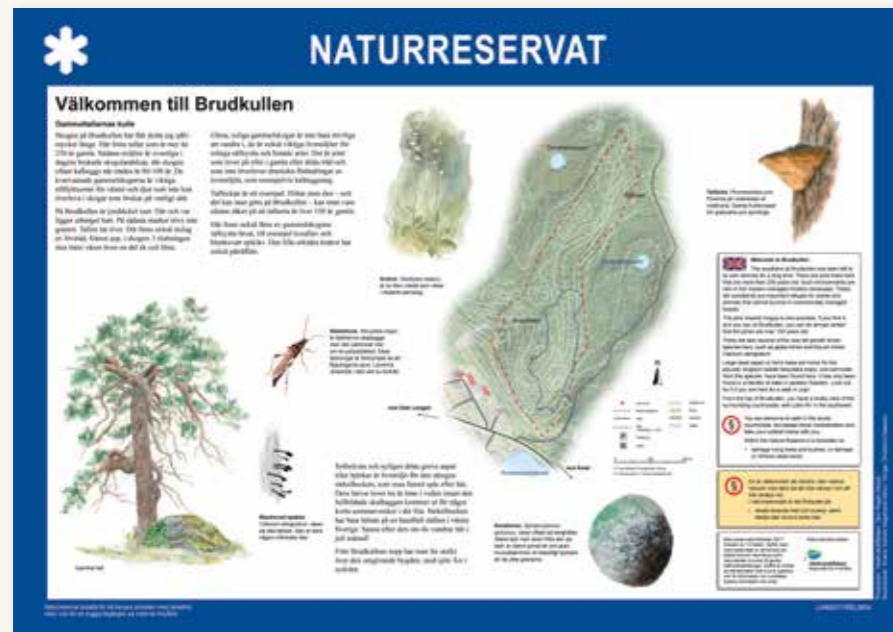
- Brudkullen
- Harkerudssjöns gammelskog
- Havstensfjorden (uppdaterad skylt)
- Korsviken
- Kviström
- Ramhultafallet
- Ramsvikslandet
- Skåpenäs
- Snappan
- Stora Les branter
- Sörknatten och Baståsen (uppdaterad skylt)
- Älgön och Brattön

Övriga skyltar

- Ny plakett om pollinatörer som kan sättas upp där insatser gjorts
- Skyltar om regler kring cykling i Änggårdsbergen
- Stora skyltar med karta över Fegenområdet och dess lägerplatser
- Tre nya skyltar till Pilgrimsleden

Foldrar och kartor

- Marstrand
- Brobacka (uppdaterad folder)
- Ulön-Dannemark (uppdaterad folder)
- Svartedalen (omarbetad och uppdaterad vandringskarta)
- I flera foldrar har mindre justeringar och uppdateringar gjorts

GUIDADE VANDRINGAR

Efter två år med helt eller delvis inställda vandringer på grund av pandemin kunde 166 stycken genomföras 2022 med sammanlagt drygt 2400 deltagare.

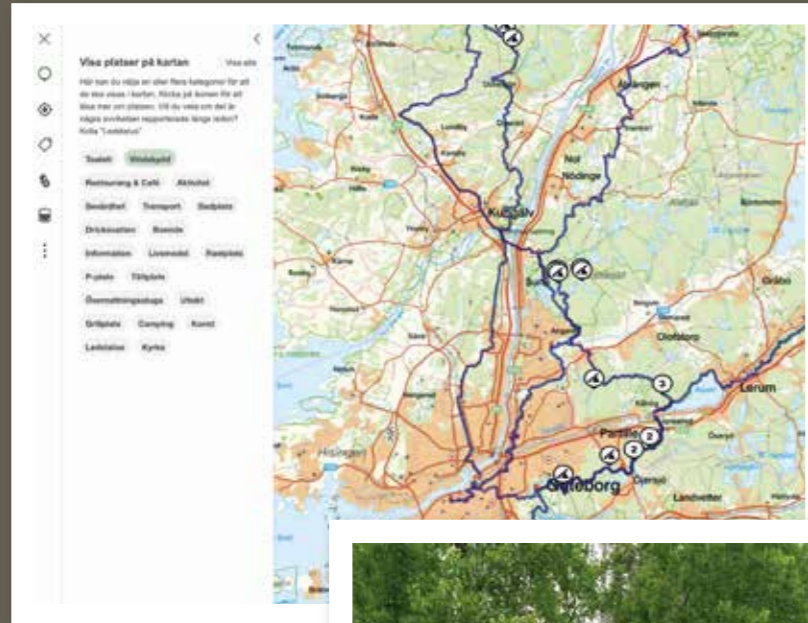
Jämfört med före pandemin har snittantalet deltagare minskat från cirka 20 till cirka 15. Deltagarnas snittålder är fortsatt relativt hög; 88% är 50 år eller äldre.

Genom förbättrade funktioner på stiftelsens webbplats finns nu både information och en anmälningsfunktion på plats. Över tid kommer troligen behovet av en tryckt folder att minska när allt fler finner information via webbplats och sociala medier.

Precis som tidigare år är vandringsarnas deltagare mycket nöjda med sin upplevelse. 98% klassar vandrigen som bra eller mycket bra.

Vandring vid Nordre älv.

LEDUTVECKLING

2022 har varit ytterligare ett intensivt år för arbetet med ledutveckling.

Regionala Utvecklingsnämnden i Västra Götalandsregionen beviljade hösten 2020 ett utökad bidrag till Västkoststiftelsen, för att under tre år inkludera fler leder och kommuner i arbetet. Målet är att skapa ett nät av fler kvalitetssäkrade regionala vandrings- och cykelleder.

Utökad verksamhetsbidrag

Hösten 2022 fattade Västra Götalandsregionen, efter fyra år i projektform, beslut om att utöka Västkoststiftelsens verksamhetsbidrag med cirka 6 miljoner kronor årligen och en vilja att långsiktigt finansiera ledsamordningsarbetet.

Samordning

Västkoststiftelsens samordning omfattar nu 16 vandrings- och cykelleder och 35 kommuner. Ännu fler leder och berörda kommuner är på väg in i samarbetet. Det är nästan en fördubbling av antalet leder jämfört med för ett år sedan. Exempel på leder som tillkommit i samarbetet är en rad pilgrimsleder samt cykellederna Sjuhäradsrundan och Lelångenleden.

Arbetet genomförs i nära samarbete med kommuner, Turistrådet Västsverige, lokala turistorganisationer samt förvaltningen för kulturutveckling. En större nätverksträff för samtliga aktörer genomfördes i slutet av året.

Mountainbikeleder

Västkoststiftelsen har under hösten 2022, efter önskemål från ett antal kommuner, även inkluderat mountainbikeleder i samordningen, bland annat genom att arbeta fram en regional kvalitetsstandard och samarbete med Cykelfrämjandet.

West Sweden Trails

Under året har fler leder kunnat presenteras på West Sweden Trails webbplats. I slutet av 2022 samlas tio leder med totalt 108 etapper på sidan. Vissa leder har ännu inte nått upp till den kvalitetsstandard som eftersträvas, men kommer så snart detta uppnås också att introduceras. I samarbete med regionerna

Halland och Skåne har hemsidan utvecklats med nya funktioner.

Etapptavlor

Ett tiotal etapptavlor har kompletteras och uppdaterats för att underlätta så att besökaren ska få tillräckligt med information vid respektive etappstart.

Medel från Tillväxtverket

En viktig förutsättning för lederna är resurser till kommuner för underhåll och utveckling av infrastruktur och kompetens att utföra arbetet. Genom stiftelsens samordning har ett tiotal kommuner beviljats medel från Tillväxtverket för fysisk ledutveckling. Skötsel- och markeringskurser är utförda i Stenungsund, Essunga, Lerum, Borås och Alingsås kommun.

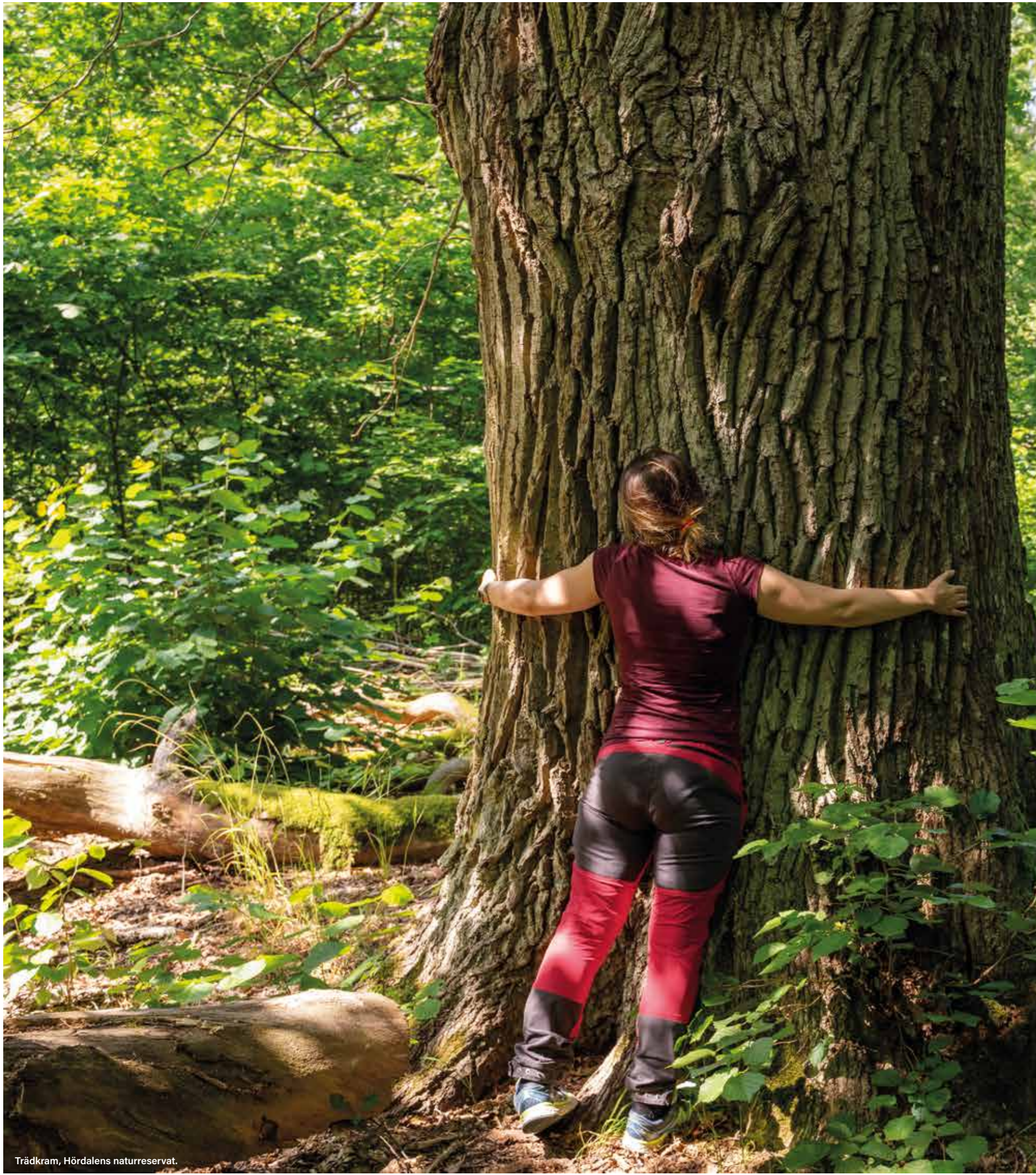
Kvalitetsstandarder

Under året har styrdokument uppdaterats och utvecklats. Bland annat har en praktisk manual kring kvalitetsstandarder tagits fram för att underlätta kommunernas arbete.

Internationellt samarbete

Ett internationellt samarbete med Norge är inlett för att binda ihop Bohusleden med den norska Borgleden.

Trädskram, Hördalens naturreservat.

KOMMUNIKATION

Ur stiftelsens målbild:

"Västkuststiftelsen ska inspirera fler att komma ut i naturen, speciellt barn, unga och personer med utländsk bakgrund. Därför är det viktigt med en närvaro digitalt och också en nyfikenhet på nya former för kommunikation i naturområden.

Västkuststiftelsen ska också medverka till att stärka besöksnäringen. Kommunikationen ska både ge idéer och lust att komma ut till naturområden samtidigt som den har en pedagogisk funktion kring vikten av biologisk mångfald.

Ett bakomliggande och sekundärt kommunikativt uppdrag är att öka kunskapen om Västkuststiftelsen, ett mål som alltid är underordnat de ovan nämnda."

WEBBPLATS OCH SOCIALA MEDIER

Västkoststiftelsen vill inspirera fler att komma ut i naturen och under året har också fler hittat till oss. Syftet med stiftelsens externa kommunikation är inte bara att informera om verksamheten. Det är också att vägleda, att väcka intresse för naturen och att inspirera till både utevistelse och ett hållbart friluftsliv.

Webbplatser

I takt med att natur- och friluftintresset har ökat de senaste åren, har stiftelsen satsat mer på extern kommunikation. 2021 lanserades Västkoststiftelsens nya webbplats och westswedentrails.se. Trafiken till webbplatserna steg kraftigt under 2022. Framför allt ökade besöken till westswedentrails.se med nästan 500%. Tillsammans hade de närmare 170 000 unika besökare.

Under året har stiftelsen genomfört en offentlig upphandling gällande underhåll, vidareutveckling och marknadsföring av västkuststiftelsen.se. I utvecklingsarbetet som påbörjades under hösten har fokus varit på ökad tillgänglighet och bättre

användarvänlighet – exempelvis genom att göra webbplatsen mer lättnavigerad och mobilvänlig. Ett smidigare anmälningssystem för våra guidade vandringar ingår i detta arbete. Resultatet väntas bli tydligt för besökarna under 2023.

2022 fick westswedentrails.se (WST) en ny layout där cykel- och vandringslederna tydligare syns på startsidan, så att besökaren enklare kan se det totala utbudet. Att förtydliga den digitala kommunikationen är något som ligger i linje med att öka såväl tillgänglighet som användarvänlighet. Även företag och sevärheter är mer tillgängliga på sidan, vilket ökar synligheten för det lokala näringslivet. Arbetet med WST är ett regionalt samarbete mellan Västkoststiftelsen, Region Skåne och Region Halland.

Dessutom har en förstudie och utveckling av mobilapp för de längre regionala vandrings- och cykelleder som Västkoststiftelsen samordnar, startats upp. Ambitionen med appen kommer vara att sänka tröskeln för besökaren att hitta ut och känna sig trygg i naturen.

Sociala medier

Via sociala kanaler når stiftelsen ut med inspiration, information och kunskap till såväl befintliga som blivande naturbesökare. De fungerar även som en direktkanal för felanmälningar och lovord från besökare i reservat och på leder.

Västkoststiftelsen når ut till allt fler genom sociala kanaler för leder, strandstädning och övrig verksamhet. Närmare 30 000 personer följer nu stiftelsen via Facebook, Instagram och LinkedIn, jämfört med ungefär 20 000 föregående år.

Kunskap är källa till engagemang. Under 2022 har folkbildning varit ett av ledorden i strandstädningens

sociala kanaler. Genom att sprida kunskap om marint skräp och ge konkreta tips om hur den enskilde kan engagera sig har målsättningen varit att öka engagemanget för strandstädning hos allmänheten. Bland annat har ett flertal inlägg om skräpföremål som ofta hittas på den svenska västkusten publicerats, där biofilmsbärare, hagelförladdningar och plastpellets är några exempel.

2022 är också året då stiftelsen kom i gång med LinkedIn. Efter att ha legat i dvala i flera år har plattformen använts flitigt, både för annonsering av lediga tjänster, spridning av stora verksamhetsnyheter och för att uppmärksamma samarbeten med andra aktörer.

Instagram

~ 14 800
följare

Facebook

~ 14 400
följare

LinkedIn

~ 300
följare

Webbplatser

~ 170 000
unika besökare

MEDARBETARE

Ur stiftelsens målbild:

"Västkuststiftelsen ska fortsätta vara en arbetsplats där stolta, glada, passionerade, nöjda och inspirerade kollegor arbetar länge. Stödet från arbetsgivaren och förväntningarna på individen ska skapa förutsättningar för såväl utveckling som hälsa. Kulturen ska vara präglad av ett inkluderande och omtänksamt förhållningssätt."

Arbetsplatsträff på Kullaberg.

Antal anställda

Medelantalet anställda år 2022 är 29 personer varav tio är kvinnor. Av de 29 anställningarna är samtliga, utom en, tillsvidare.

Västkoststiftelsen anställer också ett sjuttioal personer för arbete med tillsyn, guidade vandringar och med ängsskötsel vid slätterperioder.

Nyanställda

Två nya naturvårdare har anställts under året för att förstärka verksamheten och också underlätta informationsöverföring vid kommande pensionsavgångar.

Under andra hälften av året har tre nya tjänster tillkommit. Den tidigare rollen som vice VD blev vakant och har istället ersatts med en naturvårdschef som bidrar med ny kompetens kring naturvård, både genom teori och praktik. Arbetet med stiftelsens byggnader har länge varit åsidosatt, till stor del beroende på att kompetensen inom området saknats. Genom att anställa en ansvarig för byggnader och gestaltning är ambitionen att stiftelsens ofta tomma byggnader

över tid ska fyllas med liv och verksamhet. Tjänsten finansieras till allra största delen genom minskat behov av konsulttjänster. Slutligen har en administratör anställts för att minska behovet av konsulttjänster inom HR och bokföring.

Kompetensutveckling

Stiftelsens organisation har vuxit under de senaste åren. Detta ställer krav på ökad intern kommunikation och fler tillfällen att utbyta erfarenheter. Under hösten har en mötespunkt varje vecka introducerats för samtliga naturvårdare. Som en bieffekt av de senaste årens pandemi är organisationen mer kompetent att hålla digitala möten samt även hybridmöten, där medarbetaren har möjlighet att välja mellan att delta fysiskt eller digitalt.

Under året har tre fysiska träffar anordnats varav en ett studiebesök i Kullaberg. Här fick hela organisationen dels information om hur Länsstyrelsen i Skåne samarbetat med lokala företag och föreningar kring avvägningar mellan olika intressen inom ett naturreservat, dels möjlighet att fördjupa det interna arbetet kring hållbarhet. Vid ett annat tillfälle har

Naturvårdsverket föreläst om allemansrätt i skyddade områden.

Löpande information till alla i organisationen distribueras via nyhetsbrev från verkställande direktör knappt en gång per vecka.

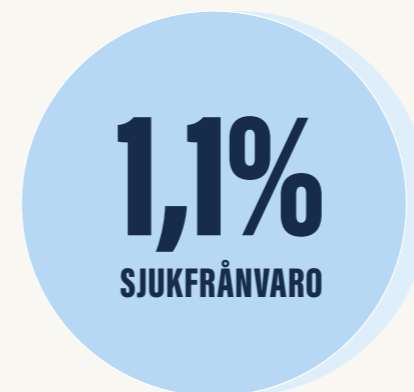
Som tidigare år pågår det en kontinuerlig kompetensutveckling inom våra huvudsakliga frågor kring naturvård och friluftsliv.

Det internationella samarbetet kring atlantiska ljungedar, European Heathlands Workshop, har återupptagits efter några års paus på grund av pandemin. Den nytilträdde naturvårdschefen deltog tillsammans med två naturvårdare på föreläsningar och studiebesök under en konferens i Brest, Frankrike.

Sjukfrånvaro

Stiftelsens sjukfrånvaro är låg, 1,1%, vilket är en sänkning med 0,4% jämfört med föregående år och nästan två procentenheter jämfört med 2020. Mäns sjukfrånvaro är 0,7%, jämfört med 0,8% 2021 och kvinnors 1,9% jämfört med 2,9%. Stiftelsen har varit förskonad från längre sjukskrivningar under året.

Stiftelsen har relativt strikta riktlinjer vad gäller karantän vid sjukdomssymptom. Sannolikt har detta tillsammans med proaktivt friskvårdsarbete gett goda resultat.

Friskvård

En policy för hälso- och friskvård etablerades 2021. Ledstjärnan är att proaktivitet motverkar skador och gynnar ett hållbart mående och åldrande.

Med den som grund har en arbetsplatsträff inriktats på friskvård och stresshantering. Dessutom har samarbetet med friskvårdsföretaget Aktivitus fördjupats med ytterligare insatser under hösten.

Flera av stiftelsens uppgifter är fysiskt krävande och ofta ansträngande. Satsningen på träning på arbetsstid fungerar bra och nyttjas i relativt hög grad.

Arbetsmiljö

Stiftelsens systematiska arbetsmiljöarbete fortsätter för att erbjuda alla medarbetare en god arbetsplats.

Under året har två skyddsombud, med stöd från en av våra kollektivavtalsparter, röstats fram inom naturvårdargruppen.

En dokumenterad skyddsron är genomförd. Det har etablerats arbetsplatsanpassade instruktioner för terrängående fordon (ATV) och en riskbedömningsmatris inför potentiellt farliga åtgärder. Dessutom har en ergonomiutbildning inklusive ergonomisk genomgång för kontorsarbetare genomförts.

För att underlätta planering har kontinuerliga kvartalsträffar för att diskutera både ekonomiska och andra frågor etablerats med samtliga naturvårdare. Syftet är att skapa större säkerhet i prognosarbetet samtidigt som det ger förutsättningar för trygghet i den enskildes arbetssituation.

FASTIGHETER

Västkuststiftelsen förvärvar strategiskt fastigheter. Ett sådant förvärv kan binda samman och utöka befintliga naturområden eller utgöra grunden till ett nytt område som inte tidigare varit skyddat.

Stiftelsen äger i dagsläget 120 fastigheter och på 14 av dessa finns 45 byggnader.

STIFTELSENS FASTIGHETER

Fastigheter stämmer till beteckning och värden

Naturresevat/Fastigheter	Kommun	Anskaffningsvärde	Taxeringsvärde
Brattön			
Brattön 1:7	Kungälv	500 000	-
Brattön 1:18	Kungälv	700 000	-
Bredfjället			
Grinneröds-Holmen 1:1	Uddevalla	750 000	355 000
Brobacka			
Brobacka 1:4	Alingsås	450 000	94 000
Bua Hed			
Bua 1:68	Sotenäs	240 000	95 000
Dalslands kanal			
Skåpafors 6:6	Bengtsfors	12 000	-
Fegen			
Humlered 1:3	Svenljunga	75 000	-
Furustad			
Valsebo 1:45	Dals Ed	263 000	294 000
Grimsholmen			
Boberg 3:10	Falkenberg	517 000	1 142 000
Gårdshult			
Gårdshult 1:11	Halmstad	-	1 817 000
Gässlösa			
Gässlösa 1:7	Varberg	10 425	179 000
Hyltenäs kulle			
Sammanföring nr 125733		355 000	-
Öxnevalla-Hyltenäs 2:4	Mark		
Öxnevalla-Hyltenäs 3:6	Mark		
Härskogen			
Härskogen 1:1	Lerum	653 000	7 782 000
Rya 1:17	Härryda		-

Naturresevat/Fastigheter	Kommun	Anskaffningsvärde	Taxeringsvärde
Hördalen Vallda 25:14	Kungsbacka	1 000	183 000
Kedholmen Särö 1:482	Kungsbacka	40 000	89 000
Klippan Klippan 1:1	Härryda	335 000	-
Koljön Ängön 1:107	Orust	123 000	131 000
Kviström Kviström 1:81	Munkedal	93 000	135 000
Kynnefjäll Krokstads – Hult 1:5	Munkedal	7 000 000	3 003 000
Kälkerön Kälkerön 1:2	Tjörn	225 000	2 776 000
Lerum Lerum Skallsjö 1:20	Lerum	1 500	-
Lerum Hunstugan 1:11	Lerum	1 500	-
Lerum Hunstugan 1:12	Lerum	1 500	-
Lerum Hunstugan 1:63	Lerum	1 500	-
Lerum Skallsjö 1:21	Lerum	1 500	-
Lerum Skallsjö 4:10	Lerum	1 500	-
Lerum Östlanda 1:9	Lerum	1 500	-
Lerum Östlanda 1:23	Lerum	1 500	-
Lerum Östlanda 1:62	Lerum	1 500	-
Lerum Östlanda 1:63	Lerum	1 500	-
Lerum Östlanda 2:14	Lerum	1 500	-
Lerum Östlanda 2:17	Lerum	1 500	-
Lerum Östlanda 14:1	Lerum	1 500	-
Mölarp Mölarp 1:18	Borås	710 000	422 000

Naturresevat/Fastigheter	Kommun	Anskaffningsvärde	Taxeringsvärde
Nabben Nabben 2:1	Mark	-	-
Näverkärr Näverkärr 1:2	Lysekil	-	5 538 000
Ramsön Ramsön 1:5	Stenungsund	1 900 000	2 593 000
Ramsön 1:6	Stenungsund	-	389 000
Risveden Ramstorp 2:7	Ale	1 100 000	
Gunntorp 2:23	Ale	5 341 000	1 814 000
Skäfthult 1:19	Lerum	1 396 000	-
Rörö Rörö 2:160	Öckerö	1 142 315	-
Sandsjöbacka Årekärr 1:4	Göteborg	255 000	1 961 000
Hovås 57:88	Göteborg	30 000	
Sammanföring nr 096545		65 000	1 649 000
Årekärr 1:2	Göteborg		
Årekärr 1:3	Göteborg		
Årekärr 2:15	Göteborg		
Årekärr 2:2	Göteborg		
Årekärr 2:3	Göteborg		
Årekärr 2:31	Göteborg		
Sammanföring nr 96755		127 300	349 000
Hovås 3:268	Göteborg		
Hovås 3:173	Göteborg		
Hovås 57:117	Göteborg		
Kobbegården 6:359	Göteborg		
Sammanföring nr 100320		123 700	59 000
Källeredgården 1:31	Mölnadal		
Torkelsbohög 1:32	Mölnadal		
Apelgården 1:14	Mölnadal	35 800	-

Naturresevat/Fastigheter	Kommun	Anskaffningsvärde	Taxeringsvärde
Eken 1:9	Mölndal	44 000	-
Heljered 3:21	Mölndal	211 900	-
Heljered 3:22	Mölndal		-
Tålleröd 1:9	Mölndal	53 000	-
Varla 6:13	Kungsbacka	12 000	-
Bukärr 4:8	Kungsbacka	3 500	-
Ekenäs 3:29	Kungsbacka	32 500	80 000
Guntofta 5:1	Kungsbacka		-
Sammanföring 214052		333 700	676 000
Alguseröd 1:249	Kungsbacka		
Bukärr 2:111	Kungsbacka		
Bukärr 2:112	Kungsbacka		
Ekenäs 3:34	Kungsbacka		
Ekenäs 5:12	Kungsbacka		
Guntofta 1:74	Kungsbacka		
Guntofta 2:19	Kungsbacka		
Guntofta 3:7	Kungsbacka		
Höga 1:20	Kungsbacka		
Höga 1:21	Kungsbacka		
Höga 3:2	Kungsbacka		
Nötegång 1:88	Kungsbacka		
Sandsjöbacka 1:2	Kungsbacka	201 000	777 000
Skårby 6:2	Kungsbacka	300 000	1 920 000
Skarsdalen			
Kvarnviken 1:59	Bengtsfors	549 500	364 000
Skolskogen			
Sonhult 1:12 (50%)	Hylte	500 000	964 000
Skårtebo			
Skårtebo 1:2	Tranemo	200 000	-
Sumpafallen		138 000	
Svartrå 1:14	Falkenberg		598 000
Svartrå 2:15	Falkenberg		-
Svartrå 2:16	Falkenberg		-
Svartrå vattenfall	Falkenberg		-

Naturresevat/Fastigheter	Kommun	Anskaffningsvärde	Taxeringsvärde
Sammanföring nr 135299		234 000	
Svartrå 2:17	Falkenberg		
Svartrå 3:10	Falkenberg		
Svartrå 3:11	Falkenberg		
Svartrå 4:11	Falkenberg		
Svartrå 4:12	Falkenberg		
Sammanföring nr 135325		459 000	
Bössgård 1:9	Falkenberg		
Maen 1:8	Falkenberg		
Maen 1:9	Falkenberg		
Okome 1:8	Falkenberg		
Okome - Boarp 1:10	Falkenberg		
Okome - Boarp 1:12	Falkenberg		
Okome - Boarp 1:8	Falkenberg		
Okome - Tubbared 1:8	Falkenberg		
Okome - Tubbared 1:9	Falkenberg		
Ulvsbo 1:5	Falkenberg		
Svartedalen			
Anvik 1:3	Stenungsund	180 000	-
Tjurpannan			
Sammanföring nr 130282		435 000	-
Långeby 2:52	Tanum		
Långåker 1:19	Tanum		
Tofta			
Lycke - Tofta 1:6	Kungälv	390 000	368 000
Tångahed			
Tångahed 1:2	Vårgårda	589 545	1 367 000
Ulön - Dannemark			
Ulön 1:1	Tanum	230 000	-
Vallda Sandö			
Vallda 1:1	Kungsbacka	1 000	3 209 000

Naturresevat/Fastigheter	Kommun	Anskaffningsvärde	Taxeringsvärde
Vargö			
Styrsö 1:115	Göteborg	1 000	-
Styrsö 1:73	Göteborg	296 000	
Styrsö 1:166	Göteborg		
Verleskogen			
Verle 1:39	Ale	1 991 500	184 000
Älgön			
Älgön 1:2 (50%)	Kungälv	-	3 915 000
Äskhult			
Sammanföring nr 93921			
Äskhult 1:2	Kungsbacka	2 100 000	2 579 000
Äskhult 1:4	Kungsbacka		
Äskhult 1:5	Kungsbacka		
Äskhult 1:11	Kungsbacka		
Äskhult 2:1	Kungsbacka	5 800 000	
Summa		39 874 185	50 382 000

BYGGNADER

Västkoststiftelsen äger 45 byggnader på 14 fastigheter och förvaltar byggnader på ett 25-tal ställen. Behovet av en sammanhållande funktion för att planera och genomföra underhålls- och utvecklingsåtgärder är stort. Därför har en byggnadsansvarig med arkitektbakgrund rekryterats under året.

Rekryteringen blev startskottet för ett mer strategiskt och långsiktigt arbete med inventering av samtliga byggnader och översyn av den framtida utvecklingen av Västkoststiftelsens byggnadsbestånd. Målet är bland annat en tydligare förståelse kring framtida renoveringsbehov samt en större nyttjandegrad av stiftelsens byggnader. I det initiala arbetet ingår även att ta fram strategier för hållbarhet, samt rutiner för

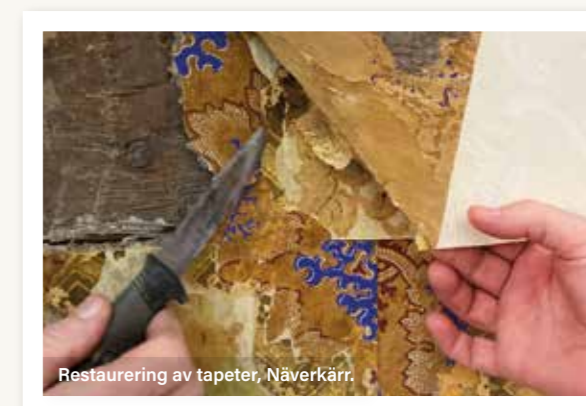
byggnation av toaletter och vindsydd. Arbetet är påbörjat och kommer att sträcka sig flera år framåt i tiden.

Lilla Äskhult

Under 2022 förvärvade stiftelsen, med hjälp av Länsstyrelsen, fastigheten Kungsbacka Äskhult 2:1 med tillhörande byggnader. Direkt därefter påbörjades ett visionsarbete för fastigheten i samarbete med involverade aktörer på Äskhult - Västkoststiftelsen, Länsstyrelsen, Kungsbacka kommun och Hallands museum. Fastigheten har ett stort renoveringsbehov men också många möjligheter som kommer underlätta både för djurhållningen i Äskhults by samt för personalens arbete och välmående.

Renovering, Bottenstugan.

Restaurering av tapeter, Näverkärr.

Omläggning av halmtak, Äskhults by.

"Åkes hus" Ramsön.

Under året gjordes följande renoveringar på befintliga byggnader:

Bottenstugan

En större renovering är påbörjad. Samtidigt pågår en utredning kring om stugan kan vara kafé under sommarhalvåret och hyras ut till grupper för övernattnin under vinterhalvåret. Den större renoveringen och utredningen kommer fortsätta in i 2023.

Näverkärr

Precis som föregående år bedrevs byggnadsvårdsläger på gården. Under sommarlägret renoverades bland annat kammaren på bottenvåningen och ett antal fönster.

Efter lägret fortsatte den varsamma renoveringen i nära samarbete med byggnadsantikvarie. I början av 2023 kommer ytskikten i boningshusets bottenvåning att vara helt klara. Boningshuset i Näverkärr fortsatte

hyras ut till hyresgäst under 2022, men diskussioner och visionsarbete har påbörjats för annan typ av användning.

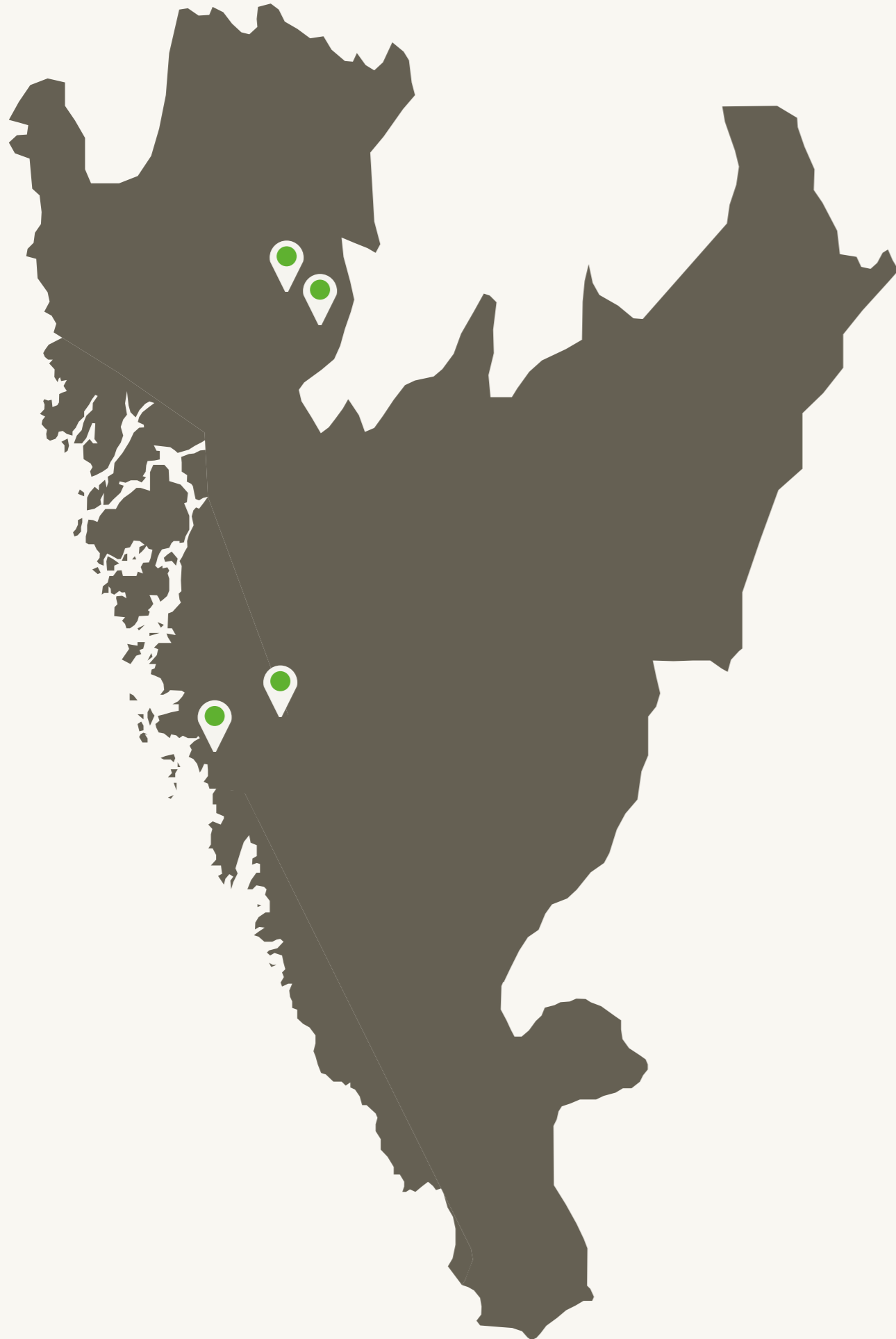
Ramsön

Ett nytt golv lades i "Åkes hus". Renoveringen möjliggör att allmänheten nu får tillgång till byggnaden under de guidade vandringarna som öns tillsynsman håller i. Även ladugården till "Åkes hus" fick ett nytt tak.

Äskhults by

I Äskhults by har det omfattande renoveringsarbetet fortsatt med stöd från Länsstyrelsen.

Framförallt handlar det om omläggning av tak, i möjligaste mån med egenodlad takhalm, fönsterrenoveringar och utbyte av ett antal väggbrädor, samt en rad mindre åtgärder.

Nya reservat 2022: Kroktjärnet (Bengtstors), Skåpenäs (Bengtstors), Ånggårdssbergen (Göteborg) och Härskogen (Härryda/Lerum). Kartan illustrerar Västra Götaland och Halland.

NATURRESERVAT

Anfastebo Ale
 Bergsjön Ale
 Ekliden Ale
 Färdsleskogen Ale
 Iglekärr Ale
 Kvarnsjöarna, Ale Ale
 Nödinge Ale

Rapenskår Ale
 Rished Ale
 Risveden etapp 2 (kroksjön) Ale
 Skår, Ale kommun Ale
 Slereboån Ale
 Stora Viken Ale
 Verleskogen ◆ Ale
 Äskeskär Ale
 Risveden etapp 1 (Trehörningen) Ale, Lerum
 Backas barrskogar Ale, Lilla Edet
 Brobacka ◆ Alingsås
 Färgensjöarna Alingsås
 Idåsen Alingsås
 Örsbråten Alingsås
 Lärkemossen Alingsås, Vårgårda
 Baldernäs Bengtstors
 Dackehögen Bengtstors
 Danshöjden Bengtstors

◆ Nya reservat
 ◆ Områden där Västkoststiftelsen äger mark

Getebuberget, Bengtstors Bengtstors
 Kroktjärnet ◆ Bengtstors
 Kölviken Bengtstors
 Rumpesjön Bengtstors
 Skarsdalen ◆ Bengtstors
 Skarsdalsbergen Bengtstors
 Skåpenäs ◆ Bengtstors
 Skärbo Bengtstors
 Steneby Bengtstors
 Torstjärnskogen Bengtstors
 Ånäsebäcken Bengtstors
 Åsnebo Bengtstors
 Öjemossen Bengtstors, Färgelanda
 Buterud Bengtstors, Mellerud
 Kednäs Bengtstors, Åmål
 Tingvallamossen Bengtstors, Åmål
 Backa Borås

Fläskö Borås
 Kröklings hage Borås
 Mölarp ◆ Borås
 Rölle Borås
 Sundholmen Borås
 Tranhult Borås
 Tränningen Borås, Vårgårda
 Bengtstorsviken Dals-Ed

- ◆ Nya reservat
- ◆ Områden där Västkoststiftelsen äger mark

Bokullen	Dals-Ed
Borgele Mossarna	Dals-Ed
Ed	Dals-Ed
Furustad ◆	Dals-Ed
Grå Kulle	Dals-Ed
Håbolsängs lövskog	Dals-Ed
Klovsten	Dals-Ed
Stora Les branter	Dals-Ed
Sunds branter	Dals-Ed
Tisselskog Högsbyn	Dals-Ed
Äng, Dals Ed	Dals-Ed
Grimsholmen ◆	Falkenberg
Sumpafallen ◆	Falkenberg
Kroppefjälls norra våtmarker	Färgelanda
Ragnerudssjön	Färgelanda
Kroppefjäll	Färgelanda, Mellerud, Vänersborg
Dättern II	Grästorp, Lidköping, Vänersborg
Dättern I	Grästorp, Vänersborg
Galterö	Göteborg
Göddered – Hakered	Göteborg
Vargö ◆	Göteborg
Vinga	Göteborg
Vrångö	Göteborg
Vättlefjäll	Göteborg
Änggårdsskogen ◆	Göteborg
Öxnäs	Göteborg
Göta- och Nordre Älvs dalgångar	Göteborg, Kungälv
Nordre älvs estuarium	Göteborg, Kungälv, Öckerö
Sandsjöbacka ◆	Göteborg, Mölndal
Tråkärsslätt	Göteborg, Mölndal
Gårdshult ◆	Halmstad
Söderängarna	Halmstad
Molla bokskog	Herrljunga
Mollungen	Herrljunga
Ollestad	Herrljunga
Bråtaskogen	Härryda
Klippan ◆	Härryda
Risbohult	Härryda
Yxsjön	Härryda
Härskogen ◆◆	Härryda, Lerum
Hördalen ◆	Kungsbacka

Kedholmen ◆	Kungsbacka
Mårtagården	Kungsbacka
Sandsjöbacka Halland ◆	Kungsbacka
Vallda Sandö ◆	Kungsbacka
Äskhult ◆	Kungsbacka
Brattön ◆	Kungälv

Hördalen.

Dösebackaplatån	Kungälv
Guddehjälm	Kungälv
Gullbringa, Kungälv	Kungälv
Hållsungamyren	Kungälv
Håлта	Kungälv
Klåverön	Kungälv
Kärna bokskog	Kungälv
Lysegården	Kungälv
Marieberg	Kungälv
Marstrand	Kungälv
Ormo, Kungälv kommun	Kungälv
Tjurholmen naturreservat	Kungälv
Tjurholmen/Trafikverket	Kungälv
Tofta ◆	Kungälv
Älgön ◆	Kungälv
Ödsmåls kile	Kungälv
Svartedalen	Kungälv, Lilla Edet, Stenungsund
Hulan	Lerum
Rammdalen ◆	Lerum
Säveån	Lerum

- ◆ Nya reservat
- ◆ Områden där Västkoststiftelsen äger mark

Säveån Hedefors	Lerum
Jonsereds strömmar	Lerum, Partille
Brattorpsån	Lilla Edet
Bredfjället östra ◆	Lilla Edet
Långsbergen	Lilla Edet
Sollumsåns dalgång	Lilla Edet
Valdalsbergen	Lilla Edet
Valdalsjön	Lilla Edet
Långemossen	Lilla Edet, Trollhättan
Broälven	Lysekil
Gröderhamn	Lysekil
Gåsö	Lysekil
Kalven på Stora Kornö	Lysekil
Näverkärr ◆	Lysekil
Ryxö	Lysekil
Stora Bornö	Lysekil
Trälebergskile	Lysekil
Vägeröds dalar	Lysekil
Gullmarsfjorden	Lysekil, Munkedal, Orust, Uddevalla
Bua hed ◆	Lysekil, Sotenäs
Gode mosse	Mark
Gäddevik	Mark
Hyltenäs kulle ◆	Mark
Letebo	Mark
Ramhultafallet	Mark
Risö, Marks kommun	Mark

Ramhultafallet.

Smälteryd	Mark
Stoms ås	Mark
Årenäs – Tostekulla lövskogar	Mark
Eds Barrskog och Våtmarker	Mellerud
Forsbo	Mellerud
Norra Båsane	Mellerud
Ranneberget	Mellerud
Ryr	Mellerud
Stora Liane	Mellerud
Svankila	Mellerud
Svarvaretorpet	Mellerud
Årbolsfjället Mellerud	Mellerud
Bredmossen, Munkedal	Munkedal
Gunnarsbo	Munkedal
Harkerudssjöns Gammelskog	Munkedal
Kviström ◆	Munkedal
Kynnefjäll ◆	Munkedal
Strömmarna	Munkedal
Södra Harska	Munkedal
Vågsäter	Munkedal
Vågsäter bokskog	Munkedal
Örekilsälven	Munkedal
Kynnefjäll Sätret	Munkedal, Tanum
Malevattnet	Munkedal, Tanum
Bredmossen	Munkedal, Uddevalla
Härmanö	Orust
Koljön ◆	Orust
Kollungeröd vatten	Orust
Morlanda Berga klev, Orust	Orust
Näs	Orust
Råssö	Orust
Svanvik	Orust
Valön, Orust	Orust
Stigfjorden	Orust, Tjörn
Björnaråsen	Partille
Alvö	Sotenäs
Anneröd – Hogsäm	Sotenäs
Hällö-ärkepilagen	Sotenäs
Ramsvikslandet och Tryggö	Sotenäs
Börs Flåg	Stenungsund
Grössby södra, Stenungsund	Stenungsund

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen för Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Organisationsnummer 857201-9076.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor (Tkr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Allmänt om verksamheten

Stiftelsen bildades år 1962 av Göteborgs Stad och landstingen i Göteborgs och Bohus län. Stiftelsen har till ändamål att genom tillskapande och förvaltandet av en fond åt nuvarande och kommande generationer bevara för friluftslivet värdefulla strand- och strövområden, öar och holmar i Västsverige även som för den västsvenska naturen och landskapsbilden i övrigt värdefulla eller karaktäristiska områden. Stiftelsen har sitt säte i Göteborg.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har stiftelsen förvärvat två fastigheter. Kungsbacka Åskhult 2:1, också kallad Lilla Åskhult, är viktigt för såväl kulturmiljö och friluftsliv samt arbetsmiljö. Köpeskillingen var 5 800 000 kronor och finansierades till största delen via en intrångsersättning från Riksantikvarieämbetet. Ett skifte av fastigheten Ale Ramstorp 2:7 förvärvades för 1 100 000 kronor. Köpet möjliggjordes av en donation.

De senaste åren har stiftelsens resurser, främst länsstyrelsernas förvaltningsuppdrag, ökat. Ökade materialpriser har inneburit att kostnaderna för främst friluftslivsåtgärder stigit kraftigt.

Även Naturvårdsverkets bidrag för strandstädning har varit på rekordnivå och uppdraget med utveckling av leder har permanentats genom beslut från Västra Götalandsregionen. Organisationen har fortsatt att växa i takt med ökade anslag och står nu väl rustad med nya funktioner för naturvård, byggnader och administration.

Specifika prioriteringar från länsstyrelsen har under året bland annat inkluderat insatser för att stärka biologisk mångfald och bekämpa invasiva arter. En ny större satsning på våtmarksrestaurering är inledd och ser ut att fortsätta även 2023.

Under året har Länsstyrelsen utsett stiftelsen till förvaltare för ytterligare fyra reservat, bland annat Änggårdsbergen i Göteborg som är ett av Sveriges mest välbesökta tätortsnära naturområden. Västkuststiftelsen förvaltar nu cirka 290 reservat.

Flerårsöversikt (Tkr)	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning & Bidrag	89 687	76 971	67 349	61 574
Resultat efter finansiella poster	1 063	-1 042	-373	4 031
Soliditet (%)	25,48	39,74	41,70	43,53

Stiftelsens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

RESULTATRÄKNING

	Not	2022	2021
Stiftelsens intäkter			
Bidrag	2	46 021 188	41 917 583
Nettoomsättning	3	43 665 783	35 053 279
Övriga rörelseintäkter		586 689	1 053 008
Summa stiftelsens intäkter		90 273 660	78 023 870
Stiftelsens kostnader			
Lämnade bidrag	4	-10 446 264	-8 853 681
Övriga externa kostnader		-57 072 486	-50 428 604
Personalkostnader	5	-21 832 157	-19 781 232
Övriga rörelsekostnader		-2 809	0
Summa stiftelsens kostnader		-89 353 716	-79 063 517
Rörelseresultat		919 944	-1 039 647
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		146 924	11
Räntekostnader och liknande resultatposter		-3 386	-2 308
Summa finansiella poster		143 538	-2 297
Resultat efter finansiella poster		1 063 482	-1 041 944
Resultat före skatt		1 063 482	-1 041 944
ÅRETS RESULTAT		1 063 482	-1 041 944

BALANSRÄKNING

	Not	2022	2021
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	6	120	118
Inventarier, verktyg och installationer	7	0	0
Övriga materiella anläggningstillgångar	8	55 420	55 420
Summa materiella anläggningstillgångar		55 540	55 538
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga fordringar	9	116 576	401 963
Summa finansiella anläggningstillgångar		116 576	401 963
Summa anläggningstillgångar		172 116	457 501
Omsättningstillgångar			
Varulager m.m.			
Förskott till leverantörer		0	50 491
Summa varulager		0	50 491
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		7 910 470	4 991 421
Övriga fordringar		3 186	2 995 829
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10	4 441 268	2 204 076
Summa kortfristiga fordringar		12 354 924	10 191 326
Kassa och bank			
Kassa och bank		28 212 844	12 741 930
Summa kassa och bank		28 212 844	12 741 930
Summa omsättningstillgångar		40 567 768	22 983 747
SUMMA TILLGÅNGAR		40 739 884	23 441 248

	Not	2022	2021
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital/Fritt eget kapital			
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets början		9 315 393	10 357 337
Årets resultat		1 063 482	-1 041 944
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets slut		10 378 875	9 315 393
Summa eget kapital		10 378 875	9 315 393
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		11 150 567	7 023 142
Skatteskulder		46 962	0
Mottagna ej använda bidrag	11	13 666 991	4 219 961
Övriga skulder		2 586 867	736 225
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 909 622	2 146 527
Summa kortfristiga skulder		30 361 009	14 125 855
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		40 739 884	23 441 248

NOTER

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper**Allmänna upplysningar**

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Materiella anläggningstillgångar

Erhållna bidrag avseende förvärv av anläggningstillgångar har minskat anskaffningsvärdet för respektive tillgång vilket innebär att ingen avskrivning sker då anskaffningsvärdet är noll. Övriga materiella anläggningstillgångar avser djur och ingen avskrivning sker.

	2022	2021
Not 2 Bidrag		
Västra Götalandsregionen	12 737 917	13 135 083
Region Halland	1 233 000	1 156 000
Göteborgsregionens kommunalförbund	3 907 000	3 928 000
EU-bidrag	5 889 690	7 810 688
Länsstyrelsen i Hallands län	13 821 830	4 914 981
Bidrag Länsstyrelsen i Västra Götalands län	0	97 000
Övriga bidrag	18 347 227	14 571 744
lanspråktagande av bidrag som använts för förvärv av anläggningstillgångar	-1 638 012	-616 240
Reserverade bidrag	-8 277 464	-3 079 673
	46 021 188	41 917 583
Not 3 Nettoomsättning		
Uppdragsverksamhet Länsstyrelsen Västra Götaland	43 597 225	28 070 000
Uppdragsverksamhet Trafikverket	1 308 981	1 121 866
Uppdragsverksamhet Övrig	1 479 794	1 335 678
Övriga intäkter	4 226 105	5 245 221
Avgår: erhållna intäkter som använts för förvärv av anläggningstillgångar	-6 946 322	-719 486
	43 665 783	35 053 279
Not 4 Lämnade bidrag		
Mottagare:		
Foreningen Grensekomiteen Värmland-Östfold	40 719	0
Frillesås FF	0	5 000
Grosshamns fältstation	7 000	0
Kungsbacka kommun	80 000	120 000
Kungsälvs kommun	1 187 439	856 837
Lysekils kommun	374 735	493 507

	2022	2021
Onsala BK	0	10 000
Onsala IBK	0	10 000
Orust kommun	844 833	603 750
Park och Naturförvaltningen Göteborg	677 093	287 509
Region Halland	100 088	0
Sotenäs kommun	3 081 106	2 683 287
Stenungsunds kommun	157 980	145 500
Strandstädarna	110 871	50 000
Strandstadsföreningen Vrakat	93 299	0
Strömstad kommun	404 859	267 785
Städa Sverige	250 000	250 000
Tanums kommun	1 796 348	1 389 000
Tjörns kommun	403 499	444 506
Uddevalla kommun	114 450	94 500
Världens Vackraste Skärgård	38 071	0
Åsa IF	0	10 000
Öckerö kommun	683 874	1 132 500
	10 446 264	8 853 681
Not 5 Medelantal anställda		
Antal tillsvidareanställda	28	25
Projektanställda	1	1
Antal anställda	29	26
Not 6 Byggnader och mark		
Ingående anskaffningsvärden	118	104
Inköp	6 946 325	719 500
Erhållna bidrag för köp	-6 946 323	-719 486
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	120	118
Utgående redovisat värde	120	118
Not 7 Inventarier, verktyg och installationer		
Ingående anskaffningsvärden	0	0
Inköp	1 638 011	616 240
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Erhållna bidrag för inköp	-1 638 011	-616 240
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0
Utgående redovisat värde	0	0

	2022	2021
Not 8 Övriga materiella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärden	55 420	55 420
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	55 420	55 420
Utgående redovisat värde	55 420	55 420
Not 9 Andra långfristiga fordringar		
Ingående anskaffningsvärden	401 963	281 750
Tillkommande fordringar	0	513 638
Omklassificering kortfristig fordring	-285 387	-393 425
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	116 576	401 963
Utgående redovisat värde	116 576	401 963
Not 10 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Projekt 8 Ledutveckling		
Erhållna bidrag VGR	-3 215 589	-2 677 837
Upplupna bidrag från tidigare år	1 303 083	1 065 321
Övriga intäkter	-617 694	-725 646
Ledutveckling	1 111 620	3 617 563
Övriga externa kostnader	920 308	360 711
Personalkostnader	2 646 129	215 645
Kostnader som inte täcks av bidrag	-147 857	-552 674
	2 000 000	1 303 083
Övriga		
Förutbetalda kostnader	342 079	143 130
Upplupna intäkter	1 570 054	181 960
Leasingavgifter	406 944	477 854
Hyreskostnader	122 191	98 049
	2 441 268	900 993
Not 11 Mottagna ej nyttjade bidrag		
Skårgårdsrenhållning		
Intäkter	1 400 000	1 400 000
Övriga erhållna bidrag	50 000	0
Upplupna/förutbetalda bidrag	0	320 146
Renhållning	-1 388 356	-1 623 386
Anläggning och underhåll	-21 362	-15 708
Båt-/bilkostnader	0	-14 002
Tillsyn och information	0	-23 582
Donationer Swish	9 861	7 532
Personalkostnader administration	-193 945	-51 000
Kostnader som ej täcks av bidrag	143 802	0
	0	0

	2022	2021
Projekt 4 Strandstädning Naturvårdsverket		
Erhållna bidrag Naturvårdsverket	16 298 704	10 968 883
Övriga erhållna bidrag	364 432	345 459
Övriga intäkter	91 663	5 030
Ej nyttjade bidrag från tidigare år	206 425	954 134
Strandstädning	-4 226 678	-3 050 625
Bidrag till kommunerna	-9 806 215	-7 651 232
Bidrag till övriga organisationer	-492 241	-335 000
Övriga externa kostnader	-267 637	-274 491
Personalkostnader administration	-792 462	-755 733
	1 375 991	206 425
Projekt 4 Vinterstrandstädning Naturvårdsverket		
Erhållna bidrag Naturvårdsverket	0	1 131 449
Återbetalt för föregående år	0	212 713
Ej nyttjade bidrag från tidigare år	0	957 371
Strandstädning	0	-1 221 371
Bidrag till kommunerna	0	-1 080 162
	0	0
Övriga projekt		
Erhållna bidrag Specialåtgärder friluft	0	5 105 000
Nedlagdkostnader Specialåtgärder friluft 2021	0	-2 641 464
Erhållet bidrag för båt i Fegen	0	250 000
Erhållet bidrag för toalett	0	200 000
Donation Ale Ramstorp 2:7 (3)	0	1 100 000
Erhållna bidrag specialåtgärder naturvård och friluftsliv	9 463 000	0
Erhållna bidrag för åtgärder mot invasiva arter	3 085 000	0
Erhållna bidrag för våtmarker	1 870 000	0
Nedlagda kostnader för åtgärder	-6 627 000	0
Erhållet bidrag naturförvaltning i skyddade områden	4 500 000	0
	12 291 000	4 013 536

Resultat- och balansräkningen kommer att föreläggas på årsstämma för fastställelse.

Stig-Olov Tingbratt <i>Ordförande</i>	Ronald Caous <i>Vice ordförande</i>
Eva Carlsson	Anne Kolni
Bertil Ahlstrand	Håkan Smedja
Åsa Hartzell	Henrik Martinsson
Jakob Hallman	Per Stenberg
Ulrika Frick	Therese Stoltz
Sven Swedberg	
Vår revisionsberättelse har lämnats Göteborg mars 2023	
Gunilla Lönnbratt <i>Auktoriserad revisor PwC</i>	Elving Andersson <i>Förtroendevald revisor</i>
Anders Blomqvist <i>Förtroendevald revisor</i>	Björn Brogren <i>Förtroendevald revisor</i>

REVISIONSBERÄTTELSE

Till styrelsen i Stiftelsen för
Västsvenska Fritidsområden, org.nr 857201-9076

Rapport om årsredovisningen Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för
Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i
enlighet med årsredovisningslagen och ger en
i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av
stiftelsens finansiella ställning per den 31 december
2022 och av dess finansiella resultat för året enligt
årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är
förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i
Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed
beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade
revisorns ansvar samt De förtroendevalda
revisorernas ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god
revisors sed i Sverige. Jag som auktoriserad
revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa
krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är
tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra
uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Annan information består även av
Verksamhetsberättelsen för 2022. Det är styrelsen som
har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar
inte denna information och vi gör inget uttalande
med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det
vårt ansvar att läsa den information som identifieras
ovan och överväga om informationen i väsentlig
utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid
denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi

i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer
om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga
felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende
denna information, drar slutsatsen att den
andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet,
är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget
att rapportera i det avseendet.

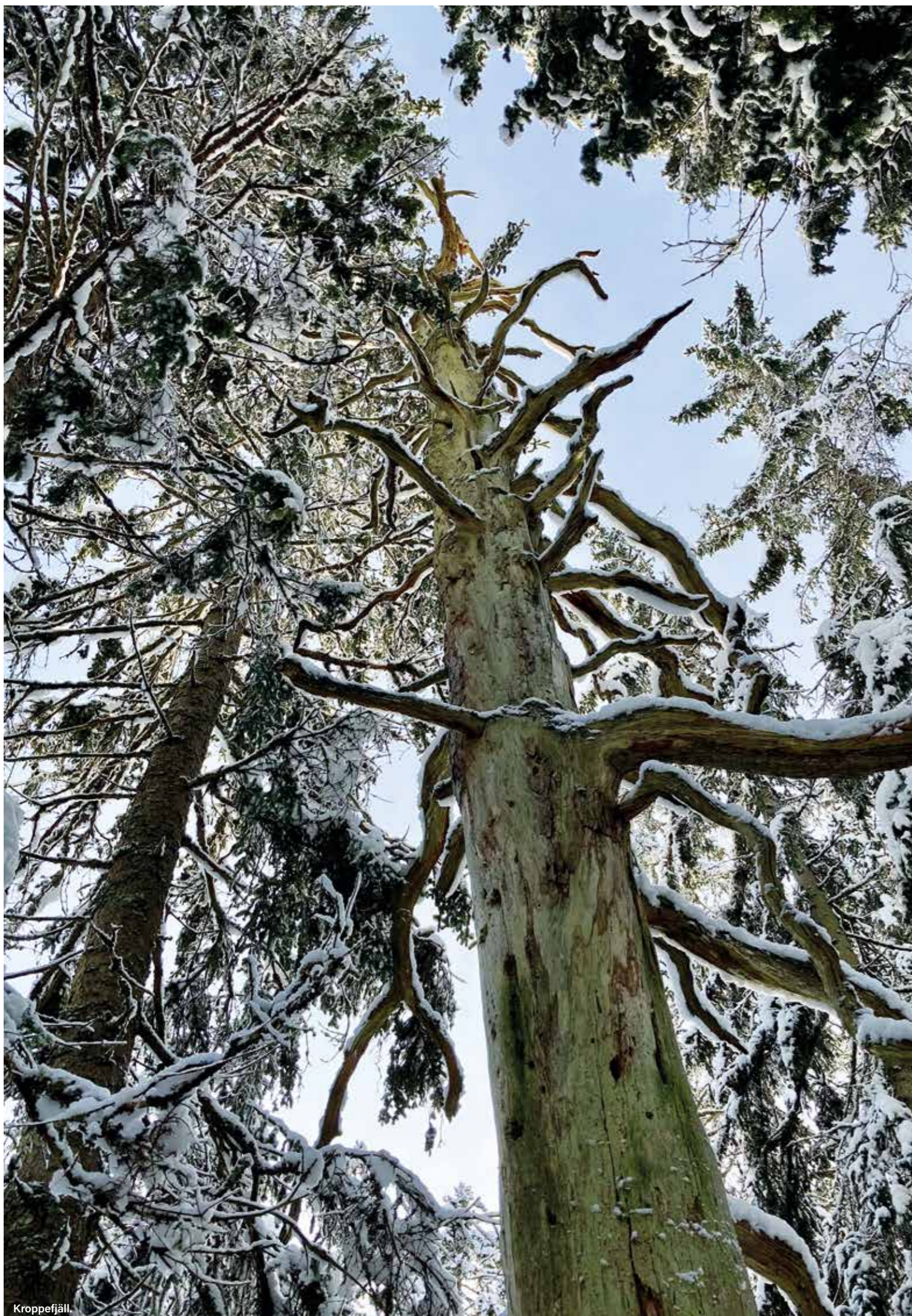
Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att
årsredovisningen upprättas och att den ger en
rättvisande bild enligt årsredovisningslagen.
Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll
som den bedömer är nödvändig för att upprätta en
årsredovisning som inte innehåller några väsentliga
felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter
eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar
styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga
att fortsätta verksamheten. Den uppger, när så är
tillämpligt, om förhållanden som kan påverka
förmågan att fortsätta verksamheten och att använda
antagandet om fortsatt drift. Antagandet om
fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats
om att upphöra med verksamheten.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har utfört revisionen enligt International
Standards on Auditing (ISA) och god revisions sed
i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av
säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet
inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare
sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag,
och att lämna en revisionsberättelse som innehåller
mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av
säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som
utförs enligt ISA och god revisions sed i Sverige alltid
kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en
sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av
oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga
om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas
påverka de ekonomiska beslut som användare fattar
med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt stiftelselagen och därmed enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden för år 2022.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande..

Göteborg den 31 mars 2023

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor PwC

Elving Andersson
Förtroendevald revisor

Anders Blomqvist
Förtroendevald revisor

Björn Brogren
Förtroendevald revisor

Produktion: Västkuststiftelsen © 2023

Foto: Västkuststiftelsen där inget annat anges.

Omslagets framsida: Lilla Holmevatten, Kynnefjäll

Väst kuststiftelsen

Seminariegatan 1 F · 413 13 Göteborg

Telefon 031 - 40 29 81

www.vastkuststiftelsen.se · post@vastkuststiftelsen.se